

Samenwerkingsprotocol GDI MercatorNet

Tussen

de deelnemers van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie;

en de deelnemers van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken,

en de deelnemers van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

en de deelnemers van het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid,

Wordt, overwegende

- de INSPIRE-richtlijn die gepubliceerd werd op 25 april 2007 en een wettelijk kader biedt voor de oprichting en werking van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in Europa
- het GIS-Vlaanderen samenwerkingsverband, opgericht bij GIS-decreet van 5 juli 2000 met als missie "de samenwerking voor het optimaal gebruik van geografische informatie in Vlaanderen stimuleren en coördineren"
- het GDI-decreet, decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen, dat op korte termijn in werking zal treden en dan het GIS-decreet zal vervangen
- het initiatief binnen het voormalige departement LIN, tot het uitbouwen van een onthaalomgeving voor GIS, later uitgegroeid tot Mercator1 en verder geëvolueerd naar Mercator2, waarvoor in het verleden binnen het voormalige departement LIN gezamenlijke inspanningen (financieel en menskracht) zijn geleverd om infrastructuur te voorzien, om applicaties te bouwen en datalagen samen te brengen
- de operationele afhankelijkheid van diverse applicaties (ADA, Bryggia, Bredero, DOV, VHA, ...) ten aanzien van de Mercator-omgeving
- de korte- en langetermijnvisie MercatorNet die is gevalideerd door de stuurgroep MercatorNet
- het belang van snelle, gestructureerde en conform interne behoeften gedefinieerde uitwisseling van geografische informatie tussen de entiteiten van de betrokken beleidsdomeinen, zowel tussen deze die ontstaan zijn door opsplitsing van het voormalige Departement LIN als tussen de andere beleidsdomeinen binnen de Vlaamse Overheid
- de nood aan pilootprojecten in het kader van het implementeren van de INSPIRE-richtlijn in de Vlaamse context
- GDI MercatorNet kan fungeren als piloot voor de uitbouw van GDI Vlaanderen
- de toepassing van de aanbevelingen van GIS-Vlaanderen en het AGIV

het volgende overeengekomen:

Artikel 1. Gehanteerde begrippen:

1° de deelnemers: de juridische entiteiten die opgelijst zijn in bijlage 1 bij dit protocol en samenwerken in het kader van dit samenwerkingsverband.

2° GDI: geografische data-infrastructuur die conform de INSPIRE-richtlijn tot stand moet worden gebracht

3° GDI Mercatornet: het geheel van infrastructuur, services/diensten, afspraken en procedures om geografische data op gebruiksvriendelijke manier ter beschikking te stellen van de deelnemers

4° samenwerkingsverband: het samenwerkingsverband GDI MercatorNet

Art. 2. De deelnemers werken samen om de GDI MercatorNet op te bouwen en te exploiteren en zo naar realisatie te streven van wat in de korte- en langetermijnvisie, zoals opgenomen in bijlage 2, is uitgetekend.

Dit samenwerkingsverband wordt "GDI MercatorNet" genoemd en leidt tot het geheel van afspraken en procedures, geografische data en metadata, services/diensten en infrastructuur die door en voor de deelnemers worden opgebouwd en beheerd conform de taakverdeling in artikel 3.

De uitbouw van de GDI MercatorNet moet resulteren in een verhoogde efficiëntie van de aanzienlijke investeringen die vandaag gedaan worden zowel door het AGIV als door de andere deelnemers om ruimtelijke informatie aan te maken, in te zamelen en beschikbaar te stellen. Hiermee beantwoorden de doelstellingen van de GDI MercatorNet aan deze van GIS/GDI -Vlaanderen en van INSPIRE. De Infrastructuur wordt uitgebouwd in het kader en ten behoeve van de wettelijke opdrachten van de deelnemers en mag niet gebruikt worden voor commerciële activiteiten.

De GDI MercatorNet wordt zodanig opgezet dat het, mits eventuele minimale aanpassingen, zal kunnen fungeren als een knooppunt binnen de GDI Vlaanderen.

Art. 3. §1. De samenwerking GDI MercatorNet omvat de in §2 tot en met §5 omschreven taken voor de deelnemers. Bij de uitvoering van deze taken wordt er maximaal voor gezorgd de normen en standaarden van GIS/GDI -Vlaanderen te volgen. Omgekeerd zal vanuit GDI Mercatornet op structurele manier gerapporteerd worden aan de stuurgroep GIS/GDI-Vlaanderen.

§2. Algemene taken

1. In een eerste fase engageren de deelnemers zich om het huidige Mercator2-systeem verder operationeel te houden en te optimaliseren tot GDI MercatorNet de taken van Mercator2 heeft overgenomen. Zolang de componenten van AGIV, die resulteren uit taken onder §3 en 4, niet operationeel zijn, engageert AGIV zich datalagen die bij AGIV beschikbaar zijn en niet beheerd worden door een deelnemer van dit samenwerkingsverband, op de meest optimale manier voor upload binnen de Mercator2 omgeving ter beschikking te stellen. Omgekeerd zorgen de deelnemers er eveneens voor dat zij de datalagen die zij binnen de Mercator2-omgeving beheren en voor extern gebruik bedoeld zijn, op optimale manier aan AGIV bezorgen zodat AGIV deze datalagen via de geëigende kanalen ter beschikking kan stellen binnen het samenwerkingsverband GIS/GDI -Vlaanderen.
2. De deelnemers coördineren en optimaliseren gezamenlijk inzet en middelen, die vereist zijn om actuele geografische data en metadata van derden beschikbaar te hebben binnen de GDI-MercatorNet.
3. In het kader van deze coördinatie wisselen de deelnemers onderling ervaring en kennis uit om zo te komen tot operationele en technische afspraken die nodig zijn voor het beheer en de uitbouw van de GDI-MercatorNet.
4. De deelnemers staan samen in voor de organisatie van vorming en communicatie.

§ 3 Taken m.b.t. de ICT infrastructuur

1. De deelnemers bouwen gezamenlijk en gecoördineerd de nodige infrastructuurcomponenten uit voor het beheren en ontsluiten van de geografische data die door het samenwerkingsverband GDI MercatorNet als noodzakelijk voor het uitvoeren van de wettelijke opdrachten van de deelnemers wordt geacht.
2. Elke deelnemer kan eigen infrastructuur aanwenden binnen GDI MercatorNet. Deze infrastructuur dient te voldoen aan de door de stuurgroep GDI MercatorNet bepaalde afspraken (o.a. inzake beschikbaarheid en performantie).
3. Deelnemers kunnen ervoor opteren om infrastructuur van een andere deelnemer aan te wenden in het kader van GDI MercatorNet. De afspraken hiertoe worden tussen de deelnemers gemaakt en vastgelegd in een afzonderlijk protocol. Vanuit GDI MercatorNet is het van belang dat de vereisten inzake beschikbaarheid en performantie gegarandeerd blijven.

§ 4 Taken m.b.t. de services/diensten

1. De deelnemers staan zelf, doch gecoördineerd, in voor het aanbieden van diensten. Er wordt hierbij gelet op de uitwisselbaarheid met andere diensten op het GDI MercatorNet platform en met andere platformen van de Vlaamse overheid (o.a. met het MAGDA platform voor éénmalige gegevensdeling van CORVE, met GDI Vlaanderen, ...). De stuurgroep GDI MercatorNet stelt de technische en operationele afspraken vast.
2. De deelnemers documenteren hun diensten conform de afspraken gemaakt binnen GDI MercatorNet
3. De voorwaarden voor toegang en gebruik van de diensten voor de deelnemers aan het samenwerkingsverband GDI MercatorNet worden afgesproken in de stuurgroep GDI MercatorNet.
4. Indien nodig wordt een centrale infrastructuur uitgebouwd voor de beveiliging en van de logging van het gebruik van de data die via de diensten worden uitgewisseld.

§ 5 Taken m.b.t. de geografische data,

De taakverdeling op datum van ondertekening van dit protocol is opgenomen in een lijst die als bijlage 4 aan dit protocol wordt toegevoegd. In deze lijst worden drie categorieën onderscheiden, taken die ermee verband houden worden onder de punten 1, 2 en 3 verder omschreven.

Periodiek wordt de taakverdeling opnieuw bekeken. Immers,

- bijkomende deelnemers worden verantwoordelijk voor hun eigen geodatalagen, waardoor die data laag onder categorie 1 komt te vallen en dus categorie 2 kleiner wordt wat zorgt voor een werkontlasting van de deelnemer aan wie die laag voordien toegewezen werd;
- bijkomende deelnemers kunnen ook een aantal lagen uit categorie 2 toegewezen krijgen wat zorgt voor een werkontlasting van alle 'oude' deelnemers;
- nieuwe lagen kunnen aan categorie 2 toegevoegd worden en moeten dan toegewezen worden aan een deelnemer;

Elke deelnemer houdt bij welke inspanningen (mensdagen, budget, ...) hij geleverd heeft om de hem toegewezen geodatalagen binnen het samenwerkingsverband aan te bieden conform de afspraken uit de databeheersovereenkomst. Bij de periodieke (her)verdeling van de geodatalagen kan dan rekening gehouden worden met deze cijfers.

1. Geodatalagen categorie 1: geodatalagen onder beheer van een deelnemer van het samenwerkingsverband GDI MercatorNet
 - elke deelnemer is inhoudelijk verantwoordelijk voor zijn eigen datalagen
 - elke deelnemer stelt zijn data ter beschikking van de andere deelnemers, conform de afspraken die laag per laag vastgelegd worden in een databeheersovereenkomst (geodata, metadata, wegwijzers, preview);
 - in een databeheersovereenkomst wordt bepaald onder welke vorm de data ter beschikking wordt gesteld en hoe de deelnemer zijn data actueel zal houden;
 - kwaliteit
 - updatefrequentie
 - download-mogelijkheid (voor niet-kerndatasets)
 - webservices
 - alle kosten die hiermee gepaard gaan worden gedragen door de beheerder van de data laag (aanmaken van de geodata, opladen van de geodata op een server, actueel houden van de data en metadata, ontsluiten van de geodata via webservices, ...)
2. Geodatalagen categorie 2: geodatalagen onder beheer van een derde (incl datalagen van AGIV), maar beschikbaar via AGIV voor GIS/GDI -Vlaanderen
 - AGIV neemt maximaal de taak op zich om deze lagen binnen het samenwerkingsverband GDI MercatorNet op een optimale manier ter beschikking te stellen;
 - In afwachting dat AGIV deze rol ten volle opneemt worden deze datalagen, met het oog op het opladen en ontsluiten via Mercator2, onder de deelnemers van GDI MercatorNet verdeeld;
 - bij het verdelen van deze datalagen wordt rekening gehouden met:
 - de thematische inhoud (die kan aansluiten bij de wettelijke opdracht van een deelnemer van MercatorNet);
 - het werkvolume (grootte van de data laag, updatefrequentie, ...),
 - de kostprijs voor de ontsluiting (o.a. bouw van webservices)
 - de draagkracht in termen van beschikbare infrastructuur en personeel van de deelnemer zelf;
 - voor elk van deze geodatalagen wordt er met de deelnemer die verantwoordelijk is voor upload en ontsluiting een databeheersovereenkomst gesloten;
 - de deelnemer is inhoudelijk niet verantwoordelijk voor de hem toegewezen datalagen;
 - van zodra de deelnemer de databeheersovereenkomst heeft ondertekend vallen alle kosten die gepaard gaan met het opladen en ontsluiten van de aan hem toegewezen datalagen ten laste van die deelnemer;
3. Geodatalagen categorie 3: geodatalagen onder beheer van een derde, en niet beschikbaar via AGIV voor GIS/GDI -Vlaanderen
 - Deelnemers zorgen ervoor dat bestaan van/ nood aan wordt gemeld op de stuurgroep GIS/GDI -Vlaanderen. AGIV gaat na of deze geodatalagen kunnen verworven worden in het kader van GIS/GDI -Vlaanderen; indien dit het geval is dan vallen deze datalagen automatisch onder categorie 2
 - In het andere geval wordt voor dergelijke datalagen onder de deelnemers een verantwoordelijke aangewezen

- voor elk van deze geodatalagen wordt er met de deelnemer die verantwoordelijk is voor upload en ontsluiting een databeheersovereenkomst gesloten;
- de deelnemer is inhoudelijk niet verantwoordelijk voor de hem toegewezen datalagen;
- van zodra de deelnemer de databeheersovereenkomst heeft ondertekend vallen alle kosten die gepaard gaan met het opladen en ontsluiten van de aan hem toegewezen datalagen ten laste van die deelnemer;

Art. 4. § 1 Er wordt een Stuurgroep GDI MercatorNet opgericht waarin per beleidsdomein 2 vertegenwoordigers zetelen. Het AGIV en Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) vaardigen samen 2 vertegenwoordigers af.

§ 2. De stuurgroep GDI MercatorNet:

- stuurt de activiteiten van de werkgroep GDI MercatorNet en waakt er zodoende over dat de vooropgestelde doelstellingen en taken, zoals verwoord in art. 1 en 2, worden bereikt;
- keurt een rollende meerjarenplanning goed en laat deze integreren in het GIS/GDI - plan (GIS/GDI -decreet);
- keurt jaarlijks een uitvoeringsprogramma en een begroting goed en laat deze integreren in het GIS/GDI -uitvoeringsplan;
- volgt de realisatie van het uitvoeringsprogramma driemaandelijks op en stuurt desgevallend bij;
- keurt de databeheersovereenkomsten goed
- bereidt, m.b.t. GDI MercatorNet, beslissingen voor van en rapporteert aan de beleidsraden/managementcomités van de deelnemers. Beslissingen worden tevens meegedeeld aan de Stuurgroep GIS/GDI -Vlaanderen
- stelt de GDI MercatorNet-coördinator en het secretariaat aan

Meerjarenplanning en jaarlijkse begroting voor MercatorNet resulteert uit cofinanciering vanuit de eigen begrotingen van de deelnemers, rekening houdend met de bepalingen in art. 7.

§ 3. De stuurgroep GDI MercatorNet wordt voorgezeten door één van de leden. De voorzitter wordt bij consensus aangeduid bij de eerste vergadering van elk kalenderjaar.

§ 4. De stuurgroep GDI MercatorNet stelt een intern reglement op in consensus.

§ 5. De stuurgroep GDI MercatorNet kan autonoom beslissen over het al dan niet uitnodigen als waarnemer van externe deskundigen in de stuurgroep.

Art. 5. §1 Er wordt een werkgroep GDI MercatorNet opgericht die wordt aangestuurd door de GDI MercatorNet-coördinator.

§ 2. De werkgroep GDI MercatorNet heeft als taak:

- het voorbereiden van een rollende meerjarenplanning en een jaarlijks uitvoeringsprogramma m.b.t. ICT-infrastructuur, services/diensten en geodata om Mercator 2 te laten doorgroeien tot GDI MercatorNet. De planning is erop gericht maximaal geïntegreerd te werken; conformering met de GIS/GDI - vlaanderenplanning wordt hierbij bewaakt.
- het uitvoeren en/of opvolgen van de projecten van het vastgestelde uitvoeringsprogramma en het voorbereiden van de werkingsvoorwaarden van de projecten;
- in te staan voor het beheer van de databeheersovereenkomsten

- het voorbereiden van de agenda voor de stuurgroep;
- aanspreekpunt te zijn voor contacten met derden;
- het voorbereiden, uitwerken en uitvoeren van extern gefinancierde (VIP-projecten eGov, Europese) projecten en samenwerkingsverbanden
- het voorbereiden van documenten met het oog op informatieverstrekking aan de stuurgroep GIS/GDI -Vlaanderen

§ 3. Vertegenwoordigers van alle deelnemers kunnen deel uitmaken van de werkgroep. Er wordt gestreefd naar een gelijkwaardige vertegenwoordiging namens de deelnemers en een werkbaar aantal leden.

§ 4. De werkgroep kan ad hoc subwerkgroepen oprichten en ze belasten met specifieke taken.

§ 5. De werkgroep stelt een intern reglement op in consensus.

§ 6. De werkgroep kan autonoom beslissen over het al dan niet uitnodigen als waarnemer van externe deskundigen in de werkgroep.

Art 6. § 1. Het bestaande patrimonium voor Mercator2 op vlak van ICT wordt verder gemeenschappelijk gebruikt. De inventaris van in gebruik zijnde toepassingen, hard- en software op datum van inwerkingtreding van het protocol is beschreven in bijlage 3 bij dit protocol. Deze bijlage wordt jaarlijks door de stuurgroep geactualiseerd.

§ 2. De nieuwe infrastructuur die in het kader van de uitbouw van GDI MercatorNet wordt verworven of ingebracht behoort toe aan de eigenaar(s) en wordt beheerd in overeenstemming met het jaarlijkse investeringsprogramma.

Art 7. § 1. Elke deelnemer engageert zich om een evenwichtige inbreng van middelen (financiële of materiële of menselijke) te voorzien voor de uitbouw van GDI MercatorNet. Jaarlijks worden de middelen voorzien die in de meerjarenplanning en bij de opmaak van de begroting noodzakelijk worden geacht.

§ 2. Volgende niet-limitatieve inbreng is vereist in het kader van de opbouw en exploitatie van de GDI MercatorNet

- menskracht door het aanstellen, aanwerven of inhuren van 1 VTE niv A die belast wordt met de taken van de GDI MercatorNet-coördinator en door aanstellen van personeel belast met administratieve ondersteuning van de werkgroep en de stuurgroep
- Investing in eigen of gemeenschappelijke infrastructuur die deel uitmaakt van de GDI MercatorNet-omgeving
- Investing in nieuwe ontwikkeling van gemeenschappelijke applicaties
- Onderhoudskosten van deze gemeenschappelijke infrastructuur en applicaties
- Aankoop en/of gebruikslicentie van datalagen voor gebruik binnen de GDI MercatorNet
- (Studie)opdrachten aan externen (niet noodzakelijk via werkaanvragen) die nodig zijn voor de ontwikkeling van concepten en /of de verdere uitwerking van de langetermijnvisie
- Budget voor opleiding van gebruikers en uploaders
- Budget voor controle en rapportering
- Budget voor publicatie en communicatie

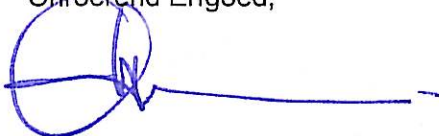
Art. 8. De deelnemers aan dit samenwerkingsverband engageren zich om alle afspraken te respecteren die door de werkgroep worden voorbereid en door de stuurgroep worden bekrachtigd.

Art. 9. Het samenwerkingsverband GDI MercatorNet kan op elk ogenblik worden uitgebreid met bijkomende entiteiten. Dit wordt formeel opgenomen in een toetredingsprotocol. Taakverdeling en afspraken m.b.t. de financiering van de GDI MercatorNet-omgeving worden op dat ogenblik door de stuurgroep in samenspraak met de nieuwe deelnemers herbekeken en opnieuw vastgesteld. Wijzigingen aan het samenwerkingsprotocol GDI MercatorNet die zich bij die gelegenheid opdringen worden verwoord in een addendum aan het samenwerkingsprotocol.

Art. 10. Er wordt jaarlijks verslag opgemaakt over de werkzaamheden van werkgroep en stuurgroep GDI MercatorNet en over de realisaties in het kader van de samenwerking GDI MercatorNet. Dit verslag wordt geïntegreerd in de opvolging van het GIS/GDI - uitvoeringsplan (GIS/GDI -decreet) / GDI-uitvoeringsplan (GDI-decreet) en wordt minstens digitaal verspreid.

Brussel, 9/7/2016

Namens de deelnemers van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed,

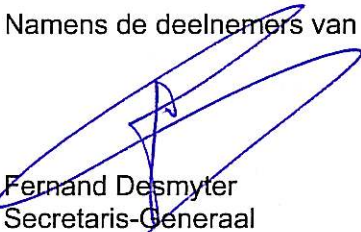
Guy BRAECKMAN
Secretaris-Generaal

Namens de deelnemers van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie,

Jean-Pierre Heirman
Secretaris-Generaal

Namens de deelnemers van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken,

Fernand Desmyter
Secretaris-Generaal

Namens de deelnemers van het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid,

Martin Ruebens
Secretaris-Generaal

Bijlage 1: lijst van de deelnemers

Beleidsdomein LNE

- Departement LNE
- ANB
- INBO
- VMM
- OVAM
- VLM
- VREG
- VEA

Beleidsdomein MOW

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Agentschap Wegen en Verkeer
- Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust
- Nv Waterwegen en Zeekanaal
- Nv De Scheepvaart

Beleidsdomein RWO

- Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
- Agentschap RO-Vlaanderen
- Agentschap Wonen Vlaanderen
- Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed
- Inspectie RWO
- Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen

Beleidsdomein DAR

- Departement DAR
- AGIV

Bijlage 2: korte en langetermijnvisie
--

Korte termijn visie
Mercator-2
&
Lange termijn visie
MercatorNET

Werkgroep MercatorNet

Index

1	VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN	6
1.A	Samenstelling van de werkgroep MercatorNet	6
1.B	Conclusies van de werkgroep MarcatorNet	6
1.B.1	Conclusie 1: Wat is het probleem?	6
1.B.2	Conclusie 2: Wat willen we bereiken? Welk zijn de doelstellingen?	7
1.B.3	Conclusie 3: Wat houdt ons tegen om deze doelstelling te bereiken?	7
1.B.4	Conclusie 4: Wat is een concept?	7
1.B.5	Conclusie 5: Welk zijn de kernprocessen die moeten uitgewerkt worden om een concept te vormen dat als basis dient om de doelstelling te realiseren?	7
1.B.6	Conclusie 6: Welke randvoorwaarden moeten vervuld zijn om de doelstelling te realiseren?	8
1.B.7	Conclusie 7: In welk tempo moet deze doelstelling gerealiseerd worden?	8
1.B.8	Conclusie 8: Welke voordelen/besparingen kunnen verschillende beleidsdomeinen realiseren bij het implementeren van de korte en lange termijn doelstellingen?	9
1.C	Verdere uitwerking van de processen in het kader van de korte termijn visie	13
1.D	Verdere uitwerking van de processen in het kader van de lange termijn visie	15
2	KORTE TERMIJN VISIE EN ACTIEPLAN	18
2.A	Definitie	18
2.B	Technische realisatie	18
2.B.1	Creatie van een 'upload-tool'	18
2.B.2	Procesverloop	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.B.2.a	Behoeftanalyse	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.B.2.b	Aanbesteding	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.C	Organisatorische realisatie	18
2.C.1	Beheren van de toegang	18
2.C.1.a	Definitie van rollen en verantwoordelijkheden	19
2.C.1.b	Definitie van acties	19
2.C.1.b.1	Gebruikersbeheer	19
	<ul style="list-style-type: none"> • Upload-toegang van groep, gebruiker en/of applicatie instellen, wijzigen en verwijderen - inclusief ontsluiting van data - (i.e. Wie mag upload gebruiken en waarvoor?) 	19
	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer van de rollen – aanmaken van gebruikers met rollen binnen de toepassing en voor bepaalde datalagen 	20
	<ul style="list-style-type: none"> • Download toegang van groep, gebruiker en applicatie instellen, wijzigen en verwijderen 	20
2.C.1.b.2	Databeheer	20
	<ul style="list-style-type: none"> • Upload en download registreren en beperkingen toepassen: welke gebruikers, welke data, hoeveelheid 	20
	<ul style="list-style-type: none"> • Fysische data upload en download op gebruikers en data. Gebruiksvoorwaarden vastleggen: ter ondersteuning van interne processen? Gebruik door externen voor bepaalde opdrachten? 	21
	<ul style="list-style-type: none"> • Beheer van de structuren van aanbod in een catalogoog (index) – datasets en services 	21
	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsluiten (inclusief voorzien hardware, netwerk, eventueel mirroring), versiebeheer (eventueel historische lagen voorzien), documenteren (catalogoog, metadata) 	22
2.C.2	Garanderen van kwaliteit van data en metadata	22
2.C.2.a	Kwaliteit naar de inhoud	23
2.C.2.a.1	Inventaris van kwaliteitseisen:	23
2.C.2.a.2	Controlemechanismen	25
	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte velden 	25
	<ul style="list-style-type: none"> • Inhoudelijke controle 	25
	<ul style="list-style-type: none"> • Klachtenopvolging 	26

2.C.2.b	Kwaliteit naar de tijd	26
2.C.2.b.1	Actualiteit	26
•	Definitie en actieplan	26
•	Controlemechanisme	27
⇒	Verplichte velden	27
⇒	Inhoudelijke controle	27
⇒	Klachtenopvolging	27
2.C.2.b.2	Updatefrequentie	28
•	Definitie en actieplan	28
•	Controlemechanisme	28
2.C.2.c	Kwaliteit naar de vorm	29
2.C.2.c.1	Afspraken maken rond datastructuren (technische en databankmodel) – maximale openheid en uitwisselbaarheid	29
2.C.2.c.2	Voldoen aan behoeften van verschillende types gebruikers (leken versus specialisten, gebruikers met verschillende software voor Gis-toepassingen: hoe open moet Mercator zijn)	29
2.C.3	Financiering	29
2.C.3.a	Te ontwikkelen items op korte termijn	29
2.C.3.b	Voordelen en besparingen als gevolg van implementatie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.C.3.c	Begroot bedrag	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.C.3.d	Verdeelsleutel	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.C.3.e	Beslissingsmechanisme	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.C.4	Bewaking	31
2.C.4.a	Controleren van nakoming van engagementen in verband met kwaliteit en actualiteit van de gegevens	31
2.C.4.b	Controle over oplossen van foutmeldingen	31
2.C.4.c	Controle op de kwaliteit	31
2.C.4.d	Mogelijke problemen (kwaliteitsverlies, dataverlies) bij conversies onderzoeken en oplossingen aanbieden – dataconversies documenteren	31
2.C.4.e	Bewaken dat de werkgroep conform de afspraken van GIS-Vlaanderen blijft en input leveren ten behoeve van GIS-Vlaanderen	32

3 LANGE TERMIJN VISIE EN ACTIEPLAN 33

3.A Technische realisatie van de lange termijn visie 33

3.B Organisatorische realisatie van de lange termijn visie 33

3.B.1	Beheren van de toegang	33
3.B.1.a	Definitie van rollen en verantwoordelijkheden	33
3.B.1.b	Definitie van acties	33
3.B.1.b.1	Gebruikersbeheer	33
•	Upload-toegang van groep, gebruiker en/of applicatie instellen, wijzigen en verwijderen - inclusief ontsluiting van data - (i.e. Wie mag upload gebruiken en waarvoor?)	33
•	Download-toegang van de groep, gebruiker en applicatie instellen, wijzigen en verwijderen	34
•	Beheer van de rollen – aanmaken van gebruikers met rollen binnen de toepassing en voor bepaalde datalagen	34
3.B.1.b.2	Databeheer	34
•	Upload en download registreren en beperkingen toepassen: welke gebruikers, welke data, hoeveelheid	34
•	Fysische data upload en download op gebruikers en data. Gebruiksvoorwaarden vastleggen: ter ondersteuning van interne processen? Gebruik door externen voor bepaalde opdrachten?	34
•	Beheer van de structuren van aanbod in een catalogoog (index) – datasets en services	35
•	Ontsluiten (inclusief voorzien hardware, netwerk, eventueel mirroring), versiebeheer (eventueel historische lagen voorzien), documenteren (catalogoog, metadata)	35
3.B.2	Garanderen van kwaliteit van data en metadata	35
3.B.2.a	Kwaliteit naar de inhoud	36
3.B.2.b	Kwaliteit naar de tijd	36
3.B.2.c	Kwaliteit naar de vorm	36

3.B.2.c.1	Afspraken maken rond datastructuren (technische en databankmodel) – maximale openheid en uitwisselbaarheid	36
3.B.2.c.2	Voldoen aan behoeften van verschillende types gebruikers (leken versus specialisten, gebruikers met verschillende software voor Gis-toepassingen: hoe open moet Mercator zijn)	36
3.B.3	Financiering	36
3.B.3.a	Via een protocol een engagement tot samenwerking creëren	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.B.3.b	Opmaken van een jaarlijkse en meerjaarlijkse begroting	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.B.3.c	Akkoord verkrijgen van de managementcomités over uitgaven en begroting – afspraken maken over beslissingsmechanismen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.B.3.d	Begrotingstechnische pot/budget creëren – overkoepelende middelen bij de partners voorzien.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.B.3.e	Beheer van middelen – goedkeuring van uitgaven	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.B.3.f	Afhandelen van de administratie.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.B.3.g	Juridische implicaties	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.B.4	Bewaking	36
3.B.4.a	Bewaken van de gemaakte afspraken	36
3.B.4.a.1	Controleren van nakoming van engagementen in verband met kwaliteit en actualiteit van de gegevens	36
3.B.4.a.2	Controle over oplossen van foutmeldingen	37
3.B.4.a.3	Controle op de kwaliteit	37
3.B.4.a.4	Mogelijke problemen (kwaliteitsverlies, dataverlies) bij conversies onderzoeken en oplossingen aanbieden – dataconversies documenteren	37
3.B.4.a.5	Bewaken dat de werkgroep conform de afspraken van GIS-Vlaanderen blijft en input leveren ten behoeve van Gis-Vlaanderen	37
3.B.4.b	Bewaken van de evolutie	37
3.B.4.b.1	Opvolgen van gemeenschappelijk evoluties	37
3.B.4.b.2	Reactie op vraag naar uitbreiding van de informatie	37
3.B.4.b.3	Ontwikkeling van ondersteunende en afgeleide processen	37
3.B.4.b.4	Mogelijke data-aanbieders zoeken en afspraken maken om toe te treden	37
3.B.4.c	Beheer infrastructuur	38
3.B.4.c.1	Gebruik van performante infrastructuur (servers, schijven, bandbreedte) en onderliggende systemen (DBMS) en methoden (WEBServices)	38
3.B.4.c.2	Pro-actief maatregelen nemen om de infrastructuur op peil te houden	38
3.B.4.c.3	Security	38

SITUERING

De directieraad LIN gaf op 06/06/2006 aan de 3 ex-LIN beleidsdomeinen de opdracht om na te gaan of er op vlak van GIS kon gewerkt worden rond een gemeenschappelijke visie, meer bepaald hoe het nu verder moest met Mercator-2. Een projectgroep kreeg de opdracht om deze visie uit te werken.

1 Voorbereidende werkzaamheden

1.A Samenstelling van de werkgroep MercatorNet

De uitgebreide werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van de 3 ex-LIN beleidsdomeinen aangevuld met vertegenwoordigers van het agentschap voor geografische informatie Vlaanderen (AGIV). De werkzaamheden werden gestuurd door een externe consultant.

Kathy Vandenmeersschaut	MOW	Projectleider
Chantal Claes	Extern	Moderator
Herman Iemants	MOW	
Bert Boterbergh	MOW	
Eddy Peetermans	MOW	
Frank Mostaert	MOW	
Wouter Vanneuville (vervanger van Frank Mostaert)	MOW	
Michel Masson	MOW	
Dirk Pollier	RWO	
Grietje Matthyss	RWO	
Peter Willems	RWO	
Marleen Van Damme	LNE	
Luc Scholtis	LNE	
Marijke Van Hoorick	LNE	
Dick Van Straaten	LNE	
Joris Sanders	AGIV	
Dirk Vanderstighelen	AGIV	
Leon Van Roose (vervanger van Marijke Van Hoorick)	VLM	

Nathalie Gosseye	MOW	Notulist
Louis Gistelinck	RWO	Procesmodeler

1.B Conclusies van de werkgroep MarcatorNet

De werkgroep heeft in 4 sessies eerst vastgelegd welke de knelpunten waren van de huidige Mercator-2, waarom Mercator-2 niet of toch onvoldoende gebruikt werd binnen de eigen entiteiten en welke afspraken dienden gemaakt te worden om te komen tot een betere aanwending van de in Mercator-2 geïnvesteerde middelen.

De conclusies van deze 4 sessies waren de volgende (de tweede is achteraf bijgewerkt in functie van de discussie over de lange termijn visie):

1.B.1 Conclusie 1: Wat is het probleem?

- De grote tekortkoming van Mercator-2 is dat de geodatalagen niet de meest actuele data bevatten en dat het bijwerken van de data een kostelijke en tijdrovende aangelegenheid is. Bovendien is Mercator-2 nog teveel een centraal systeem waar de verschillende leveranciers te weinig betrokken worden bij het actueel houden van hun datalagen.
- Door het niet actueel zijn van de data in Mercator-2 ontstonden parallele circuits om binnen elk beleidsdomein toch met actuelere data te kunnen werken. Deze parallele

circuits zijn niet alleen tijdrovend maar dan nog is de gebruiker steeds niet zeker van de data die hij gebruikt

- Mercator-2 moet doorgroeien naar een gedistribueerde geodata-infrastructuur (GDI), MercatorNet genaamd, waar de data-eigenaars de verantwoordelijkheid opnemen om hun data zo actueel mogelijk te houden zodat de gebruikers zeker zijn dat ze over de recentste data beschikken. MercatorNet mag evenwel geen cavalier seul spelen, maar dient zich te houden aan richtlijnen van Europa (INSPIRE) en het decreet GIS-Vlaanderen (GDI GIS-Vlaanderen).

1.B.2 Conclusie 2: Wat willen we bereiken? Welk zijn de doelstellingen?

Op korte termijn: Mercator-2¹ up to date maken

Op lange termijn:

- Algemene Doelstelling GDI GIS Vlaanderen:

Het katalyseren van een betere dienstverlening van de Vlaamse Overheid naar de burger.

- Specifieke Doelstelling GDI GIS Vlaanderen (en tegelijk ook Algemene Doelstelling MercatorNet):

Het katalyseren van een betere, snellere en kostenbesparende besluitvorming van de Vlaamse Overheid door een efficiënte, effectieve en kostenbesparende aanmaak en beheer van geografische data te stimuleren en te verzekeren.

- Specifieke Doelstelling MercatorNet:

Het realiseren van een GDI tussen beleidsdomeinen LNE-RWO-MOW, als het geheel van technische en organisatorische basisvoorzieningen van de beleidsdomeinen LNE RWO en MOW, die aan de gebruikers de mogelijkheid biedt om op een directe en eenvoudige wijze geo-data uit verschillende bronnen op te sporen, er toegang toe te krijgen en te gebruiken. Aldus zal MercatorNet tot een schaalbaar en open gemeenschappelijk geodatabase-netwerk uitgroeien.

1.B.3 Conclusie 3: Wat houdt ons tegen om deze doelstelling te bereiken?

Er is geen concept.

1.B.4 Conclusie 4: Wat is een concept?

De omgeving om deze doelstelling te realiseren.

1.B.5 Conclusie 5: Welk zijn de kernprocessen die moeten uitgewerkt worden om een concept te vormen dat als basis dient om de doelstelling te realiseren?

- **Beheren van toegang:**
wie heeft het recht/plicht om informatie te geven en te vragen?
- **Garanderen van kwaliteit van data en metadata:**
aan welke voorwaarden moet informatie voldoen om erin/eruit te geraken + het opstellen van de noodzakelijke afspraken (versiebeheer, datastructuur en uitwisselingsformaten)

¹ Mercator-2 is de centrale server/databank gebouwd op basis van ESRI architectuur met datalagen die ook mogelijkheden tot consultatie biedt. Het is echter een gesloten systeem in die zin dan enkel met ESRI software data kunnen opgeladen worden.

- **Financiering**
wie moet wat betalen?
- **Bewaken, controleren en beheren van de gemaakte afspraken**
toezien dat de eigenaar de data levert conform de gemaakte afspraken
hoe wordt de gemeenschappelijke infrastructuur beheerd

1.B.6 Conclusie 6: Welke randvoorwaarden moeten vervuld zijn om de doelstelling te realiseren?

- Er moeten afspraken gemaakt worden.
- Elk lid van MercatorNet moet zich engageren om zich aan die afspraak te houden
- Elk lid van MercatorNet moet de discipline hebben om deze afspraken uit te voeren.

1.B.7 Conclusie 7: In welk tempo moet deze doelstelling gerealiseerd worden?

- De redenen (waarom – zie conclusie 2) die aangevoerd zijn om de doelstelling te realiseren zijn van die aard dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen een korte termijn visie en een lange termijn visie:
- Korte termijn visie: het actueel maken van Mercator-2 en het samenwerken in een samenwerkingsverband (op korte termijn de datalagen actualiseren en hierover afspraken maken)
- Lange termijn visie: het actueel houden van de datalagen in het samenwerkingsverband MercatorNet (uitbouwen van een gedistribueerde GDI waarin zich verschillende knooppunten bevinden en waartussen eventueel een synchronisatie van de plaatselijke databanken en Mercator-2 gebeurt)
- De gedefinieerde kernprocessen (zie conclusie 5) zijn zowel van toepassing op de realisatie van de korte termijn visie als de lange termijn visie. Echter om op korte termijn vooruitgang te boeken, en niet te wachten tot de lange termijn visie is uitgewerkt, werd geopteerd om eerst de korte termijn visie uit te werken en dan aan te vullen met de verdere uitwerking voor de invulling van de lange termijn visie.

1.B.8 Conclusie 8: Welke voordelen/besparingen kunnen verschillende beleidsdomeinen realiseren bij het implementeren van de korte en lange termijn doelstellingen?

	Leveren van data aan Mercator	Gebruik van data van Mercator	Voordelen in termen van werking	Voordelen in financiële termen	Voordelen in termen van manpower
MOW Afdeling Verkeerscentrum	Nvt	X	<p>Beleidsondersteunende afdelingen verstrekken advies met het oog op het optimaal laten renderen van overheidsinvesteringen (maximaliseren maatschappelijke baten). De kost van deze adviezen is slechts een kleine fractie van de investeringskosten en in dit opzicht is de kwaliteit van de adviezen veel belangrijker dan de kost er van.</p> <p>Samenwerking met andere beleidsdomeinen moet in de eerste plaats toelaten dat investeringen globaal effectiever worden (o.m. ook rekening houden met randvoorwaarden en doelstellingen opgelegd door andere beleidsdomeinen dan de investerende partij), niet noodzakelijk goedkoper.</p> <p>GIS biedt de mogelijkheid om sneller en efficiënter te communiceren rond infrastructuur en territorium gebonden materie (snelle koppeling adres met perceel, weg, riolering, gebied, zone, gewestplan, rooilijn, natuurgebied, ...) zowel met de burger als tussen de beleidsdomeinen onderling. De omschakeling van een traditionele workflow naar een GIS-ondersteunde workflow is echter een zeer zware investering die best gemeenschappelijk en gecoördineerd wordt aangepakt. Hierdoor worden zowel ontwikkelingskosten als latere onderhoudskosten en updatekosten gedeeld.</p>	geschatte gezamenlijke besparing: enkele kEUR/jaar	Latere besparing op manpower: niet in beleidsafdelingen, wel in afdelingen waar routinematige dossierafhandeling gebeurt.

MOW	X	X	<ul style="list-style-type: none"> - De actualisatie van elke data laag wordt gewaarborgd - De beschikbaarheid van digitale milieu-data, die nodig zijn voor monitoring en milieudossiers, is nu zeer beperkt. - Snellere dienstverlening door efficiënter proces, kwaliteitsverbetering van de dienstverlening - Goede toegankelijke gegevens met kwaliteitslabel - De aandacht kan verschuiven van de zoektocht naar gegevens met de omzetting tot het juiste "formaat" naar de inhoudelijke aspecten van de ruimtelijke analyse en de wetenschappelijke context wat de kwaliteit van de dienstverlening gunstig beïnvloedt 	<ul style="list-style-type: none"> - CD-rom's en DVD's vervangen door webservices, - Geen dure actualisatieprojecten voor de Mercator-toepassing - Éénmalig gebruik van bepaalde data door de producent of de opdrachtgever kan voorkomen worden door centrale opslag en beschikbaarheid voor anderen - Minder investering in hardware, vermijden van dubbele opslag 	<ul style="list-style-type: none"> - Elke data laag dient slechts éénmalig opgeladen te worden in Mercator en ADA - Tijds winst bij het opzoeken en kopiëren van data - Snellere dienstverlening door efficiënter proces - Dubbel werk kan vermeden worden bij aanmaak van data, bij hergebruik - Tijd besparen door vermijden van dubbel beheer. - Toepassingen rechtstreeks koppelen en dus minder import en conversie (vb. koppeling Mercator - Databank Patrimonium)
LNE	X	X	<ul style="list-style-type: none"> - veel grotere zekerheid dat met de juiste versie van data wordt gewerkt (kwaliteitsverbetering) - centraal informatieportaal met betrekking tot GIS-data i.p.v. parallelle circuits van data-distributie o.a. door AGIV 	<ul style="list-style-type: none"> - wegvallen van de hoge kostprijs voor het opladen van nieuwe of geactualiseerde data in Mercator-2 	<ul style="list-style-type: none"> - het verminderen van de arbeidsduur voor het opzoeken van de gewenste datalagen - vermindering van manuele handelingen voor het verspreiden van data - wegvallen van arbeidsintensieve bevestigingsronden ter voorbereiding van updaterronden

RWO	X	X	<ul style="list-style-type: none"> - de actualisatie van elke data laag wordt gewaarborgd - de beschikbaarheid van actuele data die nodig zijn voor eigen dienstverlening. - snellere dienstverlening door efficiënter proces, kwaliteitsverbetering van de dienstverlening - goede toegankelijke gegevens met kwaliteitslabel - de GIS-coördinator moet niet langer alle geodatalagen kopiëren op de lokale-gis-servers - de gebruiker moet niet langer zoeken naar recentste data - minder disccapaciteit nodig - herbruikbare services en methoden - hogere kwaliteit van de eigen GIS-producten - hogere kwaliteit van de eigen dossiers <p>Kortom besparing in tijd en grotere rechtszekerheid in de eigen dossiers.</p>	- aankoop van CD/DVD	<p>Uitsluiten van werkzaamheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanmaak CD/DVD - kopieer externe data op - eigen server - aanmaak projecten - zoeken naar recentste data
AGIV	?	?	<p>Het gaat hem vooral dan hier over hoe mensen en geld uitgespaard worden bij andere organisaties die de referentiedatasets en thematische datasets, ter beschikking gesteld door AGIV, gebruiken.</p> <p>Over de andere activiteiten (beheer, distributie, actualisering etc) is het duidelijk koffiedik kijken hoeveel er nu juist eigenlijk bespaard kan worden daar deze een vrij complexe samenhang hebben van de facetten zoals: inzet van mensen, competenties, investeringen in informatica infrastructuur, kosten van “organisatie en</p>	Geld: het is gekend dat 80% van het budget van een GI project naar data inwinning gaat. Via GIS-Vlaanderen wordt er getracht, via samenwerkingsovereenkomst en, de kosten van inwinning te spreiden over de belanghebbenden. Het Grootchalig Referentiebestand is daar een mooi voorbeeld van. Indien	Gezien de datalagen door de hoofdverantwoordelijke van de betreffende laag worden opgeladen zal AGIV niet meer hoeven in te staan voor de uitwisseling van de gegevens tussen de partijen van het samenwerkingsverband.

			<p>afsprakenkader”, investering in opleidingen, manier waarop de uitwisseling (!, niet inwinning)) van gegevens financieel geregeld wordt (prijspolicy, royalties etc).</p> <p>Met betrekking tot het gebruik, kan er gesteld worden dat het gebruik van algemeen toegankelijke (referentie) datasets /kerndata de kosten van dossierbehandeling verlagen (administratieve vereenvoudiging). Het gebruik van GRB in een gemeente administratie zal veel tijd (inzet van mensen) uitsparen.</p>	<p>eenieder aan een gezamenlijk initiatief meewerkt wordt er uplicatie van middelen uitgespaard.</p>	
--	--	--	--	---	--

1.C Verdere uitwerking van de processen in het kader van de korte termijn visie

- Op 23 en 24 november 2006 werd de verdere uitwerking van de processen van de korte termijn visie uitgevoerd gedurende een 2-daags seminarie op locatie. Voor dit seminarie werd een beperkte strategische werkgroep samengesteld met volgende medewerkers:

Chantal Claes	Extern	Moderator
Bert Boterbergh	MOW	
Dirk Pollier	RWO	
Peter Willems	RWO	
Marleen Van Damme	LNE	
Luc Scholtis	LNE	
Vertegenwoordiger van AGIV	AGIV	

De voorbereidende werkzaamheden werden als volgt verdeeld onder de leden van de strategische werkgroep:

<u>Proces</u>	<u>Acties</u>	<u>Definitie van acties</u>	<u>Verantwoordelijke voor de voorbereiding</u>
Beheren van toegang (wie heeft het recht/plicht om informatie te geven en te vragen)	Definitie van acties	gebruikersbeheer	
		upload-toegang van groep, gebruiker en/of applicatie instellen, wijzigen en verwijderen - inclusief ontsluiting van data	Bert Boterbergh
		beheer van rollen - aanmaken van gebruikers met rollen binnen toepassingen en voor bepaalde datalagen	Luc Scholtis
		databaseer	
		upload en download registreren: welke gebruikers, welke data, hoeveelheid	Peter Willems
		data upload en download beperkingen toepassen op gebruikers, data Gebruiksvoorwaarden vastleggen: ter ondersteuning van interne processen? Gebruik door externen voor bepaalde opdrachten?	Peter Willems
		beheer van structuren van aanbod in een catalogoog (index) - datasets en services	Marleen Van Damme
		ontsluiten (incl. voorzien hardware, netwerk, eventueel mirroring), versiebeheer (eventueel historische lagen)	Marleen Van Damme

		voorzien), documenteren (catalogoog, metadata)	
		Definitie van rollen en verantwoordelijkheden	Luc Scholtis
Garanderen van kwaliteit van data en metadata(aan welke voorwaarden moet informatie voldoen om erin/eruit te geraken (op vlak van data/formaten) - aantal spelregels (versiebeheer en welke formaten)	kwaliteit naar inhoud		Dirk Pollier
	kwaliteit naar tijd		Bert Boterbergh
	kwaliteit naar vorm		AGIV
Financieren			Michel Masson
Bewaken (huidige situatie en evolutie)	bewaken huidige afspraken		AGIV

Gezien het samenlopen van buitenlandse missies van medewerkers van AGIV, kon AGIV geen vertegenwoordiger afvaardigen voor dit 2-daagse seminarie.

De werkzaamheden die oorspronkelijk ter voorbereiding aan AGIV werden toevertrouwd nl. het deelproces “Kwaliteit van de vorm” en het proces “Bewaking” werden ingevuld door Marleen Van Damme.

Deze strategische werkgroep werkte gedurende de eerste 3 halve dagen hoofdzakelijk de organisatorische aspecten uit van de korte termijn visie op basis van de voorbereide werken. De werkgroep definieerde ook een aantal technische aspecten. Tijdens de 4de halve dag werden deze technische aspecten voorgelegd aan de “technische werkgroep” die de werkgroep kwam vervoegen. Deze technische werkgroep bestond uit volgende medewerkers

Michel Masson	MOW	
Grietje Matthys	RWO	
Leon Van Roose (vervanger van Marijke Van Hoorick)	VLM	

Leon Van Roose werd verontschuldigd voor deze werksessie.

- Op 28 november 2006 vond een aparte sessie plaats voor de bespreking van de financiële aspecten van de korte termijn visie. Deze sessie werd bijgewoond door de strategische werkgroep en Michel Masson.
- Op basis van de twee werkvergaderingen werd een overzicht gemaakt van de uitgewerkte activiteiten voor het realiseren van de korte termijn visie en een verslag over de financiële aspecten. Beide documenten werden naar de leden van de strategische werkgroep gestuurd met als doelstelling deze voor te leggen in hun eigen beleidsdomein om feedback te verzamelen.

- Op 8 december 2006 kwam de strategische werkgroep opnieuw bijeen om deze feedback te bespreken, alle elementen te consolideren dat als basis diende voor het onderhavig document dat aan de voltallige werkgroep wordt voorgesteld op 19 december 2006. Tijdens deze vergadering werden ook de data afgesproken voor de verdere uitwerking van de lange termijn visie.

1.D Verdere uitwerking van de processen in het kader van de lange termijn visie

- Op 1 en 2 maart 2007 werd de verdere uitwerking van de processen van de lange termijn visie uitgevoerd gedurende een 2-daags seminarie op locatie. Voor dit seminarie werd een beperkte strategische werkgroep samengesteld met volgende medewerkers:

Chantal Claes	Extern	Moderator
Dirk Pollier	RWO	
Peter Willems	RWO	
Marleen Van Damme	LNE	
Luc Scholtis	LNE	
Dirk Vanderstighelen	AGIV	

Bert Boterbergh werkte mee aan de voorbereiding van deze tweedaagse maar was verontschuldigd tijdens deze tweedaagse.

<u>Proces</u>	<u>Acties</u>	<u>Definitie van acties</u>	<u>Verantwoordelijke voor de voorbereiding</u>
Beheren van toegang (wie heeft het recht/plicht om informatie te geven en te vragen)	Definitie van acties	gebruikersbeheer	
		upload-toegang van groep, gebruiker en/of applicatie instellen, wijzigen en verwijderen - inclusief ontsluiting van data	Bert Boterbergh
		Download-toegang van groep, gebruiker en applicatie instellen, wijzigen en verwijderen	Bert Boterbergh
		beheer van rollen - aanmaken van gebruikers met rollen binnen toepassingen en voor bepaalde datalagen	Luc Scholtis
		databaseheer	
		upload en download registreren: welke gebruikers, welke data, hoeveelheid	Peter Willems
		data upload en download beperkingen toepassen op gebruikers, data Gebruiksvoorwaarden vastleggen: ter ondersteuning van interne processen? Gebruik door externen voor bepaalde	Peter Willems

		opdrachten?	
		beheer van structuren van aanbod in een catalogoog (index) - datasets en services	Marleen Van Damme
		ontsluiten (incl. voorzien hardware, netwerk, eventueel mirroring), versiebeheer (eventueel historische lagen voorzien), documenteren (catalogoog, metadata)	Marleen Van Damme
Garanderen van kwaliteit van data en metadata(aan welke voorwaarden moet informatie voldoen om erin/eruit te geraken (op vlak van data/formaten) - aantal spelregels (versiebeheer en welke formaten)	kwaliteit naar inhoud		Dirk Pollier
	kwaliteit naar tijd		Bert Boterbergh
	kwaliteit naar vorm		Dirk Vanderstighelen
Financieren			Luc Scholtis
Bewaken (huidige situatie en evolutie)	bewaken huidige afspraken		Dirk Vanderstighelen

- Tijdens de werkvergaderingen werd opvolging gedaan van de uitvoering van de acties die waren vooropgesteld voor de korte termijn visie. Op dat ogenblik werden hier en daar ook verdere uitwerkingen gedaan aan die korte termijn visie, zonder afbreuk te doen aan de principes ervan. Op basis van deze tweedeaagse werd een overzicht gemaakt van de uitgewerkte activiteiten voor de korte termijn visie en voor het realiseren van de lange termijn visie. Dit document werd naar de leden van de strategische werkgroep gestuurd met als doelstelling deze voor te leggen in hun eigen beleidsdomein om feedback te verzamelen.
- Op 16 maart 2007 kwam de strategische werkgroep opnieuw bijeen om deze feedback te bespreken, alle elementen te consolideren dat als basis diende voor het onderhavig document dat aan de voltallige werkgroep werd voorgesteld op 30 maart 2007.
- De voltallige werkgroep had tot 14 mei de tijd om de openstaande actiepunten verder uit te werken en a.h.v. de bevindingen tijdens de opleiding ArcGis te bekijken of de upload mogelijkheden voldoende zijn, of we een upload tool nodig hebben voor de realisatie van de korte termijn visie.
- Op 14 mei werd tijdens de voltallige werkgroep het actieplan verder vervolledigd en werden de conclusies inzake de aanwezige upload mogelijkheden besproken. In functie van de aanwezige uploadmogelijkheden werd verder afgesproken dat deze verder in detail werden geanalyseerd inclusief de bestaande scripts die momenteel worden gebruikt. Eveneens werd

afgesproken dat elk beleidsdomein een prioriteitenlijst zou maken van datalagen die in eerste instantie moeten bijgewerkt worden.

- Op 6 juni kwam de strategische werkgroep opnieuw samen om overleg te plegen over de bevindingen. Tijdens dat overleg werd ook besloten aan EDS te vragen wat de prijs zou zijn om Mercator2 open te stellen voor consultering door de VOI's en om de databank te splitsen in 3 delen zodat elk beleidsdomein aan haar eigen stuk zou kunnen werken in een afgesloten omgeving.
- Op 21 juni kwam de strategische werkgroep opnieuw samen om de prioriteit bij te werken datalagen vast te leggen en afspraken te maken over de voorstellen die zouden voorgelegd worden aan de stuurgroep op 3 juli. Deze voorstellen zijn verder uitgewerkt in dit document.

2 Korte termijn visie en actieplan

2.A Definitie

Het actueel maken van Mercator-2 en het samenwerken in een samenwerkingsverband (op korte termijn de datalagen actualiseren en hierover afspraken maken)

2.B Technische realisatie

2.B.1 Creatie van een 'upload-tool'

Gezien de bevindingen in het kader van de recente ArcGIS opleiding werd gekozen om de weg van de ontwikkeling van 1 upload tool² niet verder te bewandelen gezien de huidige mogelijkheden om zelf op te laden en de verscheidenheid van elke data laag in termen van complexiteit, diversiteit en upload requirements.

Echter blijken volgende problemen te bestaan:

- voor een aantal datalagen bestaan er geen scripts voor het opladen
- indien er een script bestaat is die niet bruikbaar en/of niet volledig of moet dit bekeken worden
- de medewerkers van de betreffende beleidsdomeinen hebben geen opleiding gehad om met die scripts te werken
- in de bestaande scripts zijn niet de verplichte velden opgenomen die de beleidsdomeinen hebben vastgelegd (zie verder onder het hoofdstuk kwaliteit)

Om op korte termijn enig effect te kunnen bewerkstellingen werd gekozen om de meest dringend bij te werken datalagen te definiëren en hiervoor een voorstel te ontwikkelen.

2.C Organisatorische realisatie

Onder deze hoofding worden de kernprocessen uitgewerkt die het concept vormen dat als basis dient om de doelstelling te realiseren. Dit zijn de 4 processen die als conclusie 5 van de eerste werksessies gedefinieerd werden:

- **Beheren van toegang:**
wie heeft het recht/plicht om informatie te geven en te vragen
- **Garanderen van kwaliteit van data en metadata:**
aan welke voorwaarden moet informatie voldoen om erin/eruit te geraken + het opstellen van de noodzakelijke afspraken (versiebeheer, datastructuur en uitwisselingsformaten)
- **Financiering**
wie moet wat betalen
- **Bewaken, controleren en beheren van de gemaakte afspraken**
toezien dat de eigenaar de data levert conform de gemaakte afspraken
hoe wordt de gemeenschappelijke infrastructuur beheerd

2.C.1 Beheren van de toegang

Deze hoofding werd verder onderverdeeld en uitgewerkt in volgende delen:

- Definitie van rollen en verantwoordelijkheden
- Definitie van acties

²

In het oorspronkelijke opzet was het de bedoeling om te bekijken of er één upload tool kon ontwikkeld worden die kon dienen om alle datalagen te actualiseren. Sommige beleidsdomeinen zoals vb. DOV hebben zo'n instrument. In eerste instantie zou een haalbaarheidsstudie verricht worden door ESRI om zo te bekijken of bestaande tools konden herbruikt worden. Na die haalbaarheidsstudie zou er dan een aanbesteding volgen. In het kader van de nieuwe uploadmogelijkheden en praktische problemen i.v.m. een latere aanbesteding, werd deze haalbaarheidsstudie stopgezet.

2.C.1.a Definitie van rollen en verantwoordelijkheden

Rollen zijn types van gebruikers die een bepaalde functie vervullen. Volgende rollen werden gedefinieerd en functies vastgesteld:

hoofdverantwoordelijke	eindverantwoordelijke voor een bepaalde data laag (per laag 1 aanspreekpunt) voor de lagen waarvoor geen hoofdverantwoordelijke is toegewezen zal de stuurgroep MercatorNet er een toewijzen
lezer	gebruiker die alleen leesrechten heeft (kijken)
downloader	gebruiker die de bevoegdheid heeft een data laag naar zijn eigen omgeving te kopiëren
uploader	gebruiker die schrijfrechten heeft voor bulk upload (zowel bestaande als nieuwe data laag)
overschrijver/updater (editor)	gebruiker die schrijfrechten heeft in een bepaalde data laag in de databank
beheerder/knooppunt	maakt rollen aan en vult de toekenning in - voert verwijdering van laag uit

2.C.1.b Definitie van acties

2.C.1.b.1 GEBRUIKERSBEHEER

Om ervoor te zorgen dat bovengenoemde rollen hun functie kunnen vervullen moeten deze rollen ingevuld worden door fysieke personen en gecreëerd worden in een applicatie.

- **Upload-toegang van groep, gebruiker en/of applicatie instellen, wijzigen en verwijderen - inclusief ontsluiting van data - (i.e. Wie mag upload gebruiken en waarvoor?)**

Doelstelling:

Elke data laag krijgt een hoofdverantwoordelijke en uploader toegewezen.

De hoofdverantwoordelijke is in eerste instantie een beleidsdomein en in tweede instantie de persoon van dit beleidsdomein die deze functie gaat invullen. De uploader wordt aangeduid door de hoofdverantwoordelijke.

De andere rollen worden fysiek ingevuld en toegewezen tijdens de uitwerking van de lange termijn visie. Als aandachtspunt wordt aangehaald dat er niet teveel verschillende personen als uploader zouden mogen aangeduid worden gezien deze rol toch enige kennis en technische vaardigheden vereist.

Alle beleidsdomeinen hebben voor de meeste bestaande datalagen een hoofdverantwoordelijke en uploader gedefinieerd. Dit wordt aan de stuurgroep MercatorNet voorgelegd. Deze stuurgroep zal tevens een hoofdverantwoordelijke aanduiden voor de datalagen die nog geen hoofdverantwoordelijke hebben. Deze hoofdverantwoordelijke duidt op zijn beurt een uploader aan.

Actie te nemen door de stuurgroep:

De toegewezen lagen moeten bevestigd worden. De nog niet toegewezen lagen moeten toegewezen worden.

- **Beheer van de rollen – aanmaken van gebruikers met rollen binnen de toepassing en voor bepaalde datalagen**

Doelstelling:

De verschillende rollen worden gecreëerd in een applicatie en toegewezen aan de personen die zijn gedefinieerd. De applicatie doet een identificatie en verleent toegang tot Mercator-2.

In de korte termijn visie worden alleen de rollen van hoofdverantwoordelijke en uploader aangemaakt en beheerd. Voor de andere rollen wordt verwezen naar de lange termijn visie.

Als applicatie moet worden uitgeklaard of de LDAP van LNE, een bestaande tool die reeds gebruikt wordt voor meerdere applicaties, zonder kosten kan gebruikt worden voor Mercator-2 als deze tool zou geschikt zijn om aangesproken te worden door Mercator-2.

Echter, gezien voor elke datalaag een aparte toegang wordt voorzien, moet LDAP ook rollen kunnen toekennen per datalaag (zie actie).

De beheerder die de rollen aanmaakt en tegelijkertijd zal toewijzen per datalaag voor het jaar 2007: RWO Dirk Pollier. Voor de lange termijn visie wordt de rol van beheerder altemeer overgenomen door de andere beleidsdomeinen. Dit heeft als onmiskenbaar voordeel dat hiervoor geen extra personeel of centrale cel moet gecreëerd worden.

De beheerder kan aan de slag van zodra de stuurgroep MercatorNet de toewijzingen per laag heeft goedgekeurd.

Actie te nemen door de stuurgroep:

Mercator-2 kan de LDAP aanspreken, maar de LDAP werkt niet op het niveau van de datalagen. Gezien de aanwezige tool op ARCGIS een upload zou toelaten op databank niveau kan dit probleem opgelost worden door de uploaders schrijfrechten te geven op de databank. Al de anderen krijgen kijkrechten op de datalagen.

Goedkeuren dat aan EDS gevraagd wordt om deze rechten toe te kennen.

- **Download toegang van groep, gebruiker en applicatie instellen, wijzigen en verwijderen**

De download toegang wordt verder uitgewerkt in de lange termijn visie. Voor de korte termijn visie wordt aanvaard dat de toegang zoals die er nu is, ook behouden blijft.

2.C.1.b.2 DATABEHEER

- **Upload en download registreren en beperkingen toepassen: welke gebruikers, welke data, hoeveelheid**

Voor de korte termijn visie wordt dit enkel uitgewerkt voor de upload.

Doelstelling:

De toegangscontrole definiëren en het dataverkeer registreren dat zich in Mercator-2 voordoet.

- toegangscontrole die kandidaat aanbieder (of downloader) registreert, toetst aan toegangsrechten gedefinieerd in het gebruikersbeheer, (beperkte) toegang verleent volgens die rechten

Voor de upload moet rechtstreeks toegang verleend worden tot de databank. Op databankniveau moet de toegangscontrole gebeuren.

Voor download moet de LDAP aangesproken worden om ervoor te zorgen dat de persoon die inlogt al naargelang zijn rechten kan doen wat hij mag doen.

De toegangscontrole wordt geregeld via een incorporatie van ACM in LDAP. Dit zou 2 dagen in beslag nemen (een volledig nieuwe ontwikkeling zou 20 dagen in beslag nemen). Het rechtstreeks aanspreken van de federale toegangscontrole via EID of de federale token zou ook een optie

kunnen zijn, maar die wordt momenteel niet weerhouden omdat de Vlaamse applicatie voorrang krijgt.

M.b.t. registratie werd voor een andere oplossing gekozen (zie verder in [hoofdstuk kwaliteit](#)).

Om ook de VOI's in de mogelijkheid te stellen de datalagen te updaten waarvan zij eigenaar zijn, zou een copij van de Mercator2 databank op het extranet moeten gezet worden, toegang gecreëerd moeten worden voor de uploaders van deze VOI's en synchronisatie met Mercator2. Dit is in een eerste fase niet aan de orde gezien de datalagen die nu gedefinieerd zijn als prioritair voor actualisatie niet tot hun domein behoren.

Actie te nemen door de stuurgroep:

Goedkeuren dat de toegangscontrole wordt geregeld via een incorporatie van ACM in LDAP en dit laten ontwikkelen.

- **Fysische data upload en download op gebruikers en data. Gebruiksvoorwaarden vastleggen: ter ondersteuning van interne processen? Gebruik door externen voor bepaalde opdrachten?**

Voor de korte termijn visie wordt dit enkel uitgewerkt voor de upload.

Doelstelling:

Het fysisch opladen van data en metadata.

Het fysisch uitvoeren van de upload kan maar wanneer voor elke data laag is nagegaan op welke manier dat moet gebeuren en of de bestaande script door de uploaders kan gebruikt worden. De upload houdt dan in: de fysische transfer van geodata vanuit de (ontwikkelings)omgeving van de dataleverancier naar een server van het Mercator-netwerk en de actualisatie van de metadata.

Actie te nemen door de stuurgroep:

Goedkeuren dat de geselecteerde datalagen (een 30-tal) die prioritair zijn in termen van actualisatie stuk voor stuk worden bekeken tesamen met een consultant van ESRI om een manier te bepalen van updaten inclusief te bekijken of er een script is, of die bruikbaar is, of die aangepast moet worden. Doelstelling is dat de uploaders in staat zijn op de upload van die geselecteerde lagen zelf kunnen doen en dat er na een evaluatie gebeurt van deze pilot. In eerste instantie wordt er gedacht aan 50 mandagen, gezien een aantal van de geselecteerde lagen, nieuw zijn.

Voor wat betreft de datalagen die beheerd worden door DOV moet bekeken worden of er via een link vanuit Mercator2 naar de databank van DOV kan doorgeschakeld worden zodat de DOV databank kan bevraagd worden (het concept van die verwijzing kan dan ook gebruikt worden voor alle andere lagen die door DOV worden beheerd na testing en evaluatie performantie databank)

- **Beheer van de structuren van aanbod in een catalog (index) – datasets en services**

Doelstelling:

- zorgen dat gebruikers op een efficiënte manier de gewenste gegevens kunnen raadplegen
- zorgen dat de tools die worden aangeboden deze efficiëntie voorzien
- zorgen dat de index voldoet aan de vigerende regelgeving

Voor de korte termijn visie wordt dit enkel uitgewerkt voor de upload.

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de INSPIRE Richtlijn. Deze richtlijn heeft o.m. implicaties in termen van het beschikbaar stellen van metadata. In de eerste plaats zal dit een impact hebben op SPIDI dat door AGIV wordt beheerd.

Actie:

AGIV zal in eerste instantie moeten nagaan of en hoe SPIDI moet aangepast worden in functie van de INSPIRE Richtlijn. Dit gebeurt in de eerste helft van 2007. Na goedkeuring door de stuurgroep

GIS-Vlaanderen zal de werkgroep van MercatorNet deze wijzigingen doorgespeeld krijgen. Op basis daarvan kan de index en structuur van de metadata van Mercator aangepast worden en kunnen er eventueel nog aanpassingen gebeuren naar eigen behoefte.

In dit stadium wordt een inventaris gemaakt van de reeds bestaande webservices ter vervollediging van de catalogoog. De aanvraag werd reeds gedaan door Michel Masson aan ESRIBELUX.

Stand van zaken:

Er is een voorstel van richtlijn dat momenteel door AGIV wordt afgecheckt. SPIDI vertoont technische problemen met als gevolg dat die alleen beschikbaar is voor consultatie en momenteel niet meer kan bijgewerkt worden. AGIV zoekt hiervoor momenteel een oplossing.

- **Ontsluiten (inclusief voorzien hardware, netwerk, eventueel mirroring), versiebeheer (eventueel historische lagen voorzien), documenteren (catalogoog, metadata)**

In de korte termijn visie wordt uitgewerkt op welke manier de data kunnen ontsloten worden ook naar anderen buiten de beleidsdomeinen van de werkgroep MercatorNet.

Doelstelling:

Versie onafhankelijke ontsluiting van de data en de metadata

Deze ontsluiting via webservices moet ervoor zorgen dat organisaties die met een oudere versie van ESRI-software werken ook de data kunnen raadplegen/downloaden die in Mercator werden opgeladen.

Op lange termijn wordt deze vervangen door een webservice die toepassingsonafhankelijk werkt zodat ook organisaties zonder ESRI licenties de data kunnen raadplegen/downloaden afhankelijk van de ingestelde gebruiksvoorwaarden.

Het onderscheid tussen eerst ESRI en daarna pas de open ontsluiting mag slechts voorkomen als er niet via webservices wordt ontsloten. Bij gebruik van webservices zou er per definitie openheid moeten zijn (zeker als er nieuwe services ontwikkeld zouden worden).

Actie:

Tegen eind januari 2007 onderzoekt LNE welke partners moeten bediend worden en of de beschikbare webservices aangesproken kunnen worden van buiten het intranet. Ook wordt onderzocht of er webservices moeten bijkomen en zo ja, dewelke eventueel moeten bijkomend gerealiseerd worden indien hetgeen bestaat niet kan dienen.

Stand van zaken:

- het zijn de entiteiten binnen de beleidsdomeinen die moeten bediend worden nl. de EVA's en IVA's.
- de beschikbare webservices kunnen aangesproken worden van buiten het intranet
- er zijn meer dan 1000 services beschikbaar. Dit zijn echter niet allemaal webservices. Van de beschikbare webservices zijn er een aantal die ESRI specifiek zijn
- op korte termijn zijn er geen extra webservices nodig gezien iedereen werkt met ESRI. De versie van ArcGIS die minimum nodig is om van die services gebruik te kunnen maken is 8.3.

2.C.2 Garanderen van kwaliteit van data en metadata

Onder deze hoofding valt te bespreken aan welke voorwaarden informatie moet voldoen om in/uit Mercator-2 te geraken (op vlak van data/formaten). Er werden ook spelregels in het kader van versiebeheer vastgelegd.

Het belangrijkste is dat een gebruiker weet welke kwaliteit de geografische informatie heeft. Op basis van die kennis kan hij dan besluiten om de data/aag of service al of niet te gebruiken.

Doelstelling:

Alleen de data die voldoen aan de kwaliteitsvereisten mogen/kunnen via de scripts opgeladen worden.

2.C.2.a Kwaliteit naar de inhoud

Voor de korte termijnvisie werd geopteerd om de actuele kwaliteitseisen te inventariseren, documenteren en communiceren. In elk geval moeten de metadata correcte informatie bevatten. Voor de kerndata en basisregistraties moeten de regels opgelegd door GIS-Vlaanderen gevolgd worden.

2.C.2.a.1 INVENTARIS VAN KWALITEITSEISEN:

geografische nauwkeurigheid, absolute en relatieve nauwkeurigheid - inclusief geometrische correctheid	<p><u>Definitie:</u> De mate waarin een GIS-object op de correcte plaats staat ingetekend. Hangt in grote mate af van hoe de data laag is aangemaakt Voorstel= 1. Voor elke data laag of voor elk object aangeven hoe het is ingetekend (cfr. GRB)</p> <ul style="list-style-type: none">• digitalisatie van analoge kaart• digitalisatie van gescande en georeferendeerde analoge kaart• terreinopmeting• digitalisatie bovenop een digitale vectorondergrond• digitalisatie bovenop een digitale rasterondergrond <p>2. Schaalaanduiding voor gebruik van de data laag 3. Gemiddelde afwijking uitdrukken in meter Controle= Ahv foutmeldingen Ahv steekproeven</p>
topologische correctheid	<p><u>Definitie:</u> De mate waarin de GIS-objecten voldoen aan topologie-regels</p> <ul style="list-style-type: none">• Polygonen: Gesloten polygonen - Gaps – Overlaps• Lijnen: Overshoots – Undershoots• afhankelijkheden tussen lagen (bvb. bouwaanvragen liggen volledig in een verkaveling of volledig erbuiten) <p>Voorstel= Een (reeks van methoden (+generieke tools?) publiceren op de MercatorNet website die de dataeigenaars kunnen gebruiken tijdens de aanmaak/onderhoud van de data laag of juist voor de publicatie van de data laag. Bemerking: De regels zijn software onafhankelijk. Methoden en Tools zijn dat minder.</p>

mate van gebiedsdekkendheid, begrenzing - gebied omschrijven	<p><u>Definitie:</u> Welk deel van het grondgebied wordt gevat</p> <p><u>Voorstel:</u> 1° aanduiding van de begrenzing (gemeente / arrondissement / stroombekken / provincie / Vlaanderen) 2° aanduiding van de volledigheid binnen die begrenzing: 2 mogelijkheden - aantal deelgebieden, maar groot verschil tussen deelgebieden (bvb gemeenten : Antwerpen / Herstappe) - procent van de totaliteit (bvb waardevol onroerend erfgoed)</p>
volledigheid, mate waarin binnen de begrenzing alle objecten werd opgenomen + de beschrijvende (attribuut)informatie werd ingevuld	<p><u>Definitie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • de mate waarin binnen de begrenzing alle objecten werd opgenomen + de beschrijvende (attribuut)informatie werd ingevuld • tijdsdimensie: bvb. alle bouwvergunningen sinds 1992 • bevatten alle velden een waarde <p><u>Voorstel :</u> - aanduiding van - tot, maar er moet gestreefd worden naar tot=gisteren - procentuele aanduiding van het aantal gedigitaliseerde objecten tov het totale aantal (gekend of geschat)</p>
juistheid, thematische nauwkeurigheid of de mate waarin de beschrijvende informatie correct is ingevuld	<p><u>Definitie:</u> de mate waarin de beschrijvende informatie correct is ingevuld</p> <p><u>Voorstel :</u> 1° datastructuur beschrijven, inclusief restricties op velden 2° publicatie van codetabellen 3° publiceren van methodes en tools die data-eigenaars kunnen gebruiken om de juistheid van hun data te controleren</p>
normeren (welke zijn de aanvaardbare marges)	<p>Definitie = voor alle opgesomde kwaliteitscriteria de norm vastleggen waaraan datalagen moeten voldoen om een kwaliteitslabel te kunnen krijgen.</p> <p>Verschillend voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisregistraties: actueel, nauwkeurig en volledig • Kerndata GIS-Vlaanderen: actueel, nauwkeurig en volledig -> rechtszekerheid • Andere thematische data
bepalen attribuutinformatie en bijhorende metadata per data laag - welke lagen en welke attributen - datastructuur	<p>Definitie = vastleggen welke metadata ingevuld moet worden + minimale datastructuur</p> <p><u>Voorstel:</u> Minimale datastructuur beval volgende velden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ID nummer om het object uniek te identificeren • titel benaming van het object • datum_start begindatum van geldigheid • instantie de instantie • stadium Rechtszekerheid

	<ul style="list-style-type: none"> • voorontwerp - ontwerp – voorlopige goedgekeurd – definitief goedgekeurd • datum_einde einddatum van geldigheid
--	---

2.C.2.a.2 CONTROLEMECHANISMEN

De strategische werkgroep opteerde voor een controlemechanisme dat weinig arbeidsintensief was en waarvoor geen extra personeel nodig was.

• **Verplichte velden**

Bij de metadata zou aangegeven worden welke velden verplicht in te vullen zijn. De upload is alleen toegelaten wanneer er iets ingevuld is. Er wordt geen controle naar de correctheid van de inhoud gedaan.

De verplicht in te vullen velden zijn de volgende:

Algemeen:

- Titel: duidelijke benaming zodat gebruiker weet wat er in de data laag zit
- Type: (geodata laag – geoservice – ArcIMS Feature Service) PS. (momenteel beperkt tot de datalagen, wel moet ervoor gezorgd worden dat de ‘services’ ook de recentste datalagen aanspreken)
- Categorie/Rubriek (zie rubrieken Mercator/zie Kerndata GIS-Vlaanderen/zie Rubrieken INSPIRE)
- Samenvatting: duidelijke beschrijving van wat er juist in de laag zit en hoe die werd ingetekend (welke ondergrond werd gebruikt)
- Eigenaar: instantie/persoon die verantwoordelijk is voor de aanmaak van deze data laag
- Uploader: instantie + persoon die deze laag in Mercator heeft geplaatst

Kwaliteit

- Periode: aanduiding welke periode de ingevoerde objecten bestrijken (bv. Beschermde Landschappen van 01/01/1972 tot 31/12/2006)
of
Toestand: bv Kadastrale toestand van 01/01/2006
- Bereik: bv. Vlaanderen / 125 Vlaamse gemeenten evt. bij naam genoemd (cfr. GRB))
- Digitalisatiemethode: geschatte of gemeten gemiddelde nauwkeurigheid in meter (altijd invullen)
- Nauwkeurigheid: geschatte of gemeten gemiddelde nauwkeurigheid in meter (alleen invullen als bij Digitalisatiemethode “ander” of “onbekend” is aangegeven)
- Datum upload: de datum van de transfer van de laag naar Mercator
- Uploadfrequentie: aanduiding van de haalbare uploadfrequentie

• **Inhoudelijke controle**

De inhoudelijke controle wordt door de gebruikers zelf gedaan. Een gebruiker die een fout vindt in de databank dient dit te melden via een applicatie waarin aan klachtvolgning wordt gedaan. De applicatie die door LNE reeds werd gebruikt bij de ontwikkeling van andere applicaties is Bugzilla.

Klachten die via andere kanalen zouden binnenkomen, i.e. telefoon, e-mail, zouden ook in die applicatie moeten ingebracht worden zodat er een centrale klachtenregistratie kan gebeuren en dat de klachten ook op eenzelfde plaats worden opgevolgd en afgehandeld.

Deze applicatie is echter geen helpdesk en is dus niet bedoeld om inhoudelijke vragen te stellen.

- **Klachtenopvolging**

Een klacht over een bepaalde datalaag zou bij de hoofdverantwoordelijke van die datalaag moeten terechtkomen. De procedure van afhandeling wordt verder ontwikkeld in de lange termijn visie. Wanneer klachten niet of niet tijdig worden opgelost, wordt dit gerapporteerd aan de stuurgroep MercatorNet.

Stand van zaken

- Elke vertegenwoordiger van de beleidsdomeinen verbindt er zich toe om op het einde van het vierde kwartaal van 2007 nagegaan te hebben of die velden voor zijn datalagen zijn ingevuld en vult deze aan waar nodig.
- Er is geen koppeling tussen Mercator en Bugzilla maar die kan aangemaakt worden via een link.
- In Bugzilla kunnen er datalagen aangemaakt worden om het mogelijk te maken dat er per datalaag klachten kunnen gelogd worden. Het groeperen van klachten vereist echter een menselijk handeling. Het gezamenlijk afhandelen van gegroepeerde klachten is niet mogelijk.
- Luc Scholtis kan ervoor zorgen dat er voor Mercator een aparte Bugzilla wordt opgezet. De beheerder van Mercator is ook de beheerder van Bugzilla.

Actie te nemen door de stuurgroep

Goedkeuren van de bovengenoemde aanpak. Luc Scholtis opdracht geven om Bugzilla op te zetten voor Mercator2. Goedkeuren dat in de opdracht aan ESRI wordt opgenomen dat de scripts voor de upload voorzien in de controle van de invulling van die verplichte velden.

2.C.2.b Kwaliteit naar de tijd

De kwaliteit naar de tijd is een van de belangrijkste knelpunten in Mercator-2. Als gevolg van de tijdsduur die momenteel gehanteerd wordt om lagen op te laden zijn er verschillende parallelle circuits voor het verspreiden van de meest actuele data. Op geen enkele manier kan een gebruiker via Mercator-2 weten of dit de meest actuele datalaag is en wanneer er een nieuwe versie van betreffende datalaag al dan niet in het parallelle circuit gaat terechtkomen of daar al circuleert. Dit is zeer nefast voor de werking van de verschillende diensten gezien zij momenteel niet of zeer moeilijk kunnen uitmaken wat de actualiteitsgraad van de gebruikte data is, tenzij na contactname met de dienst die ze produceert. Het werk van de producerende diensten wordt hiermee onnodig en veelvuldig belast.

Vandaar dat de werkgroep ook voor de korte termijn visie noodzakelijk vindt dat er afspraken gemaakt worden inzake het definiëren van de actualiteitsgraad van data en de updatefrequentie.

2.C.2.b.1 ACTUALITEIT

- **Definitie en actieplan**

Onder actualiteit wordt verstaan: de temporele nauwkeurigheid of mate waarin de gegevens de huidige situatie (actuele toestand) weergeven en de aanduiding van geldigheidsperiode.

Per themalaag en per versie in MercatorNet-metadata moeten een aantal verplichte velden voorzien worden (zie [Verplichte velden](#)). Afhankelijk van de aard van de themalaag zullen andere velden moeten voorzien worden. Vb. orthofoto's: datum/periode vlucht/opname, datum product beschikbaar, vb. opmetingen op terrein: begindatum (= datum dat object op terrein

gewijzigd/afgewerkt werd), datum opname, datum invoer (in themalaag, of toepassing), datum upload in MercatorNet Vb. officiële documenten (vb. prioriteitenlijst fietspaden met eraan gekoppelde subsidies): datum/periode officialisatie.

Actie:

Om dit te realiseren werd volgend actieplan opgemaakt:

1. Per themalaag en per versie de huidige actualiteit bepalen – tegen eind december 2007
2. Per themalaag en per versie een metadatafiche opstellen met het nodige aantal velden inzake actualiteit gebaseerd op de bestaande metadatafiches van MERCATOR – tegen eind januari 2007 (Bedenking: gezien afstemming van metadatafiches met INSPIRE – SPIDI- wordt best verwezen naar de termijn waarop AGIV SPIDI dient aan te passen aan richtlijnen INSPIRE, dan pas kunnen we onze metadata hiernaar schikken. Intussen kunnen we uiteraard stap 1 wel al doen.)
3. Bundelen van 1 en 2
4. Valideren in stuurgroep MercatorNet
5. Nieuwe metadatafiches in productie stellen – hiervoor moet een werkaanvraag opgemaakt worden

Stand van zaken:

- Elke vertegenwoordiger van de beleidsdomeinen verbindt er zich toe om op het einde van het vierde kwartaal van 2007 nagegaan te hebben of die velden voor zijn datalagen zijn ingevuld en vult deze aan waar nodig.

Actie te nemen door de stuurgroep;

Goedkeuren van de bovengenoemde aanpak.

• **Controlemechanisme**

⇒ **Verplichte velden**

Bij de metadata zou aangegeven worden welke velden verplicht in te vullen zijn. De upload is alleen toegelaten wanneer er iets ingevuld is.

⇒ **Inhoudelijke controle**

De inhoudelijke controle wordt ook via de scripts gedaan in die zin dat er moet gecontroleerd worden dat er een geldige datum wordt ingegeven.

Verdere inhoudelijke controle wordt door de gebruikers zelf gedaan. Een gebruiker die een fout vindt in de databank dient dit te melden via een applicatie waarin aan klachtvolgving wordt gedaan. De applicatie die door LNE reeds werd gebruikt bij de ontwikkeling van andere applicaties is Bugzilla.

Klachten die via andere kanalen zouden binnenkomen i.e. telefoon, e-mail, zouden ook in die applicatie moeten ingebracht worden zodat er een centrale klachtenregistratie kan gebeuren en dat de klachten ook op eenzelfde plaats worden opgevolgd en afgehandeld.

Deze applicatie is echter geen helpdesk en is dus niet bedoeld om inhoudelijke vragen te stellen.

⇒ **Klachtenopvolgving**

Een klacht over een bepaalde data laag zou bij de hoofdverantwoordelijke van die data laag moeten terechtkomen. De procedure van afhandeling wordt verder ontwikkeld in de lange termijn visie. Wanneer klachten niet of niet tijdig worden opgelost wordt dit gerapporteerd aan de stuurgroep MercatorNet.

Indien deze stuurgroep niet tot een beslissing zou komen of indien het probleem niet wordt opgelost moet er geëscaleerd worden naar hogere instanties.

2.C.2.b.2 UPDATEFREQUENTIE

- **Definitie en actieplan**

Onder updatefrequentie wordt verstaan het garanderen van de actualiteitsgraad.

Er zijn datalagen die rechtsgrond of rechtsgevolg hebben. Deze moeten ter beschikking zijn vanaf regelgeving van kracht wordt.

De updatefrequentie per themalaag en per versie, eveneens voorzien in metadata, moet deel uitmaken van overeenkomst met hoofdverantwoordelijke/leverancier/uploader.

Actie:

Om dit te realiseren werd volgend actieplan samengesteld:

1. Per themalaag de hoofdverantwoordelijke of leverancier bevragen om realistische updatefrequentie af te spreken (= in de praktijk de updatefrequentie die de hoofdverantwoordelijke/leverancier voor zichzelf reeds hanteert of waartoe hij/zij contractueel verplicht is) – tegen eind januari 2007
2. Procedure uitwerken voor het geval afspraken rond updatefrequentie niet nagekomen worden (vb. meldingsprocedure voorzien voor 'misnoegde' gebruikers, consolidatie door beheerder of verantwoordelijke, contacteren leverancier/hofdverantwoordelijke om probleem te identificeren, zonodig escaleren naar managementcomités) – tegen eind januari 2007
3. 1 en 2 bundelen in nota
4. Valideren in de stuurgroep MercatorNet
5. Formaliseren via de managementcomités van de verschillende beleidsdomeinen - nadrukkelijk verzoeken om doorvertaling naar Directieraden onderliggende entiteiten - en Raad van Bestuur AGIV – op het eerstvolgende MC
6. Terugkoppeling naar stuurgroep MercatorNet – na MC

Stand van zaken:

- Elke vertegenwoordiger van de beleidsdomeinen verbindt er zich toe om op het einde van het vierde kwartaal van 2007 nagegaan te hebben of die velden voor zijn datalagen zijn ingevuld en vult deze aan waar nodig.
- De werkgroep opteert om de verantwoordelijkheid bij de hoofdverantwoordelijke te leggen die wordt geacht de beheerder van MercatorNet te informeren indien de vooropgestelde datum van updating niet kan gehandhaafd worden. De beheerder zorgt er dan voor dat dit feit wordt bekendgemaakt vb. op de website van MercatorNet. Indien op die manier wordt gewerkt, hoeft er geen log van dataverkeer voor dit doeleinde worden aangemaakt.
- Indien er afnemers zijn die een wijziging willen kan dit onderdeel zijn van een onderhandeling maar dit kan niet afgedwongen worden

Actie te nemen door de stuurgroep:

Goedkeuring van bovengenoemde aanpak. Opdracht geven aan de strategische werkgroep om de procedure uit te werken.

- **Controlemechanisme**

Idem als onder de hoofding actualiteit.

De log waarvan gesproken onder de hoofding Databeheer wordt geregistreerd welke datalagen geactualiseerd werden. Via een controle van deze actualisatiedatum en de data opgegeven voor de updatefrequentie moet men kunnen nagaan welke lagen niet tijdig werden geactualiseerd.

2.C.2.c Kwaliteit naar de vorm

Doelstelling:

Maximaliseren van openheid en uitwisselbaarheid.

2.C.2.c.1 AFSPRAKEN MAKEN ROND DATASTRUCTUREN (TECHNISCHE EN DATABANKMODEL) – MAXIMALE OPENHEID EN UITWISSELBAARHEID

In de korte termijnvisie worden de huidige standaarden naar vorm gerespecteerd. Wel wordt van alle leden een engagement gevraagd om de huidige standaarden en datastructuren te bewaren en die slechts te wijzigen na overleg in de Mercator werkgroep.

Per datalaag moet bekeken worden hoe de upload moet gebeuren. .

2.C.2.c.2 VOLDOEN AAN BEHOEFTE VAN VERSCHILLENDE TYPES GEBRUIKERS (LEKEN VERSUS SPECIALISTEN, GEBRUIKERS MET VERSCHILLENDE SOFTWARE VOOR GIS-TOEPASSINGEN: HOE OPEN MOET MERCATOR ZIJN)

Dit onderwerp wordt besproken in het kader van de lange termijn visie.

2.C.3 Financiering

2.C.3.a Acties op zeer korte termijn

- upload van de prioritair te actualiseren datalagen (zie [hierboven](#)) – het gaat hier over datalagen die door meerdere of alle beleidsdomeinen zeer frequent worden gebruikt
 - i. voor nieuwe datalagen: script laten schrijven
 - ii. voor bestaande datalagen niet beheerd door DOV: laag per laag nagaan of er een script is, of die bruikbaar is, of er aanpassingen nodig zijn, eventueel aanpassingen doorvoeren, kennisoverdracht naar uploader
 - iii. scripts uitbreiden met controle voor de invulling van de verplichte velden
 - iv. voor bestaande datalagen beheerd door DOV moet onderzocht worden of er via een link vanuit Mercator2 naar de databank van DOV kan doorgeschakeld worden zodat de DOV databank kan bevraagd worden
- de toegangscontrole moet geregeld worden via een incorporatie van ACM in LDAP en dit moet ontwikkeld worden ontwikkelen

Actie te nemen door de stuurgroep:

Goedkeuren dat er een bestelling wordt gedaan voor 50 mandagen om de upload van de prioritaire datalagen te bewerkstelligen.

Goedkeuren dat er een bestelling wordt gedaan voor de incorporatie van ACM in LDAP en dat dit wordt ontwikkeld.

Verdeelsleutel afspreken voor de financiering van die bestelling.

In en tweede fase, en na evaluatie van de bovengenoemde aanpak, kunnen de andere datalagen bijgewerkt worden al dan niet gebruikt makend van dezelfde methodologie en dezelfde scripts. Op dat ogenblik moet ook bekeken worden of de betreffende datalagen eigendom zijn van VOI's in welk geval een copij van de Mercator2 databank via het extranet toegankelijk zou moeten gemaakt worden, toegang moet gecreëerd worden voor de uploaders van deze VOI's en synchronisatie met Mercator2. Indien zo zou hiervoor opdracht aan EDS moeten gegeven

worden tot het maken van een offerte hiervoor. Een raming enkel voor het opzetten van een copij geeft aan dat het hier gaat over +/- 32.000 EUR.

2.C.3.b Via een protocol een engagement tot samenwerking creëren

De principes van de korte en lange termijn visie worden ter goedkeuring aan de stuurgroep MercatorNet voorgelegd. De stuurgroep MercatorNet raadpleegt de management comités van de betrokken beleidsdomeinen vooraleer een beslissing te nemen. De beslissing van de stuurgroep MercatorNet moet ook een opdracht inhouden aan een werkgroep om een protocol uit te werken. Dit protocol dient om de gemaakte afspraken te formaliseren (het protocol van Ham).

2.C.3.c Opmaken van een jaarlijkse en meerjaarlijkse begroting

Het protocol zal verder beschrijven hoe een jaarlijkse en meerjaarlijkse begroting wordt opgemaakt. De principes zijn de volgende:

- Elk jaar in de periode mei-juni komen de partners bijeen om overleg te plegen over noodzakelijke, nieuwe functionaliteiten, datalagen projecten.
- Op dat ogenblik
 - wordt ook de kostprijs bepaald van de projecten waar meer dan een partner bij betrokken is
 - wordt een kostenverdeling afgesproken van de gemeenschappelijke projecten
 - wordt een inventarisering gedaan van de gemeenschappelijke toepassingen/infrastructuur, de jaarlijkse (exploitatie)kosten en de kostenverdeling ervan

De rest van de kosten wordt gedragen door de partners zelf.

2.C.3.d Akkoord verkrijgen van de managementcomités over uitgaven en begroting – afspraken maken over beslissingsmechanismen

Het protocol zal verder beschrijven hoe akkoord verkrijgen van de managementcomités over uitgaven en begroting en hoe afspraken worden gemaakt over beslissingsmechanismen.

In functie van de regels van de verschillende management comités worden deze afspraken gemaakt voor het laatste management comité in augustus door het opmaken van een managementnota in elk knooppunt.

2.C.3.e Begrotingstechnische pot/budget creëren – overkoepelende middelen bij de partners voorzien.

Het protocol zal dit ook verder beschrijven. In hoofdzaak wordt voorzien dat de begrotingsvoorstellen bij elke partner worden ingediend ter gelegenheid van de jaarlijkse begrotingsronde en conform de richtlijnen van de jaarlijkse begrotingsopmaak.

2.C.3.f Beheer van middelen – goedkeuring van uitgaven

Per project is elke partner verantwoordelijk voor zijn aandeel in de opvolging van de offertes, de vastlegging, de bestelling en de facturatie gedurende de ganse duur van een project.

Voor de gemeenschappelijke projecten wordt een trekkende partner aangeduid.

2.C.3.g Afhandelen van de administratie.

In principe is er op de verslagen van stuur-, project-, of werkgroepen weinig tot geen centrale administratie.

De administratie van deze stuur-, project- of werkgroepen wordt gedaan door voorzitter(s) en secretaris(sen). Het overige door de trekkende partner.

2.C.3.h Juridische implicaties

Geval per geval moet juridisch advies gevraagd worden inclusief bij de opmaak van het protocol.

Actie te nemen door de stuurgroep:

Goedkeuring van de aanpak. Opdracht geven aan de werkgroep om dit protocol verder uit te werken inclusief hetgeen in de lange termijn visie is opgenomen.

2.C.4 Bewaking

Het hele systeem is gebouwd op vertrouwen van de partijen dat iedereen zich aan de gemaakte afspraken houdt en de andere partijen toelaat op eenzelfde kwaliteitsvolle manier te werken met gegevens met dewelke ze zelf werken en dit via een centrale uitwisseling van gegevens.

In de korte termijnvisie wordt enkel uitgewerkt hetgeen te maken heeft met de bewaking van de huidige afspraken. De bewaking van de verdere evolutie wordt in de lange termijnvisie besproken.

Doelstelling:

Bewaken van huidige afspraken

2.C.4.a Controleren van nakoming van engagementen in verband met kwaliteit en actualiteit van de gegevens

Verwezen wordt naar de controlemechanismen die beschreven staan onder het hoofdstuk “Kwaliteit”. De werkgroep beseft terdege dat ieder hoofdverantwoordelijke verantwoordelijk is voor zijn datalagen en dat er meer klachten te behandelen zijn indien er fouten in die datalagen zijn. Reden te meer om kwalitatief te werk te gaan.

De controle via de stuurgroep MercatorNet van onopgeloste issues is voor de korte termijn visie voldoende. Partijen gaan ervan uit dat iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt inzake het oplossen van fouten en verwacht dit ook van de andere partijen gezien zij zelf in de meeste gevallen vragende partij zijn van gegevens van die andere partij.

2.C.4.b Controle over oplossen van foutmeldingen

Idem als punt hierboven.

2.C.4.c Controle op de kwaliteit

Idem als punt hierboven

2.C.4.d Mogelijke problemen (kwaliteitsverlies, dataverlies) bij conversies onderzoeken en oplossingen aanbieden – dataconversies documenteren

Doelstelling:

Proactief onderzoek te doen om kwaliteitsverlies en dataverlies te onderscheppen en tot een minimum te beperken.

Actie:

In de komende maanden zal Dirk Pollier onderzoeken naar oplossingen die versie- (en in een volgende fase software-) onafhankelijke dienstverlening brengt en bekijken of deze oplossingen een verlies van kwaliteit als gevolg hebben.

Stand van zaken op 16.03.2007:

In uitvoering

2.C.4.e Bewaken dat de werkgroep conform de afspraken van GIS-Vlaanderen blijft en input leveren ten behoeve van GIS-Vlaanderen

Doelstelling:

Respecteren van bestaand wettelijk kader

Ieder lid van de stuurgroep GIS-Vlaanderen wordt geacht te melden waarmee hun achterban bezig is inzake GIS.

Actie:

De leden van MercatorNet zorgen ervoor dat de informatie inzake GIS wordt uitgewisseld met de vertegenwoordiger van hun beleidsdomein die in de stuurgroep van GIS-Vlaanderen zetelt.

Stand van zaken:

Wordt uitgevoerd. Wel moet ervoor gezorgd worden dat er een uniforme berichtgeving is.

3 Lange termijn visie en actieplan

3.A Technische realisatie van de lange termijn visie

In de lange termijn visie wordt elk beleidsdomein een knooppunt dat zelf verantwoordelijk is voor de infrastructuur en het beheer van haar eigen data rekening houdend met de afspraken die gemaakt zijn in dat verband. De Mercator-2 databank zal dan ook opgesplitst worden in zoveel databanken als er knooppunten zijn. De partners zorgen ervoor dat er een maximale uitwisselbaarheid is tussen de knooppunten.

3.B Organisatorische realisatie van de lange termijn visie

Onder deze hoofding worden de kernprocessen uitgewerkt die het concept vormen dat als basis dient om de doelstelling op lange termijn te realiseren. Dit zijn dezelfde 4 processen die als conclusie 5 van de eerste werksessies gedefinieerd werden:

- **Beheren van toegang :**
wie heeft het recht/plicht om informatie te geven en te vragen
- **Garanderen van kwaliteit van data en metadata :**
aan welke voorwaarden moet informatie voldoen om erin/eruit te geraken + het opstellen van de noodzakelijke afspraken (versiebeheer, datastructuur en uitwisselingsformaten)
- **Financiering**
wie moet wat betalen
- **Bewaken, controleren en beheren van de gemaakte afspraken**
toezien dat de eigenaar de data levert conform de gemaakte afspraken
hoe wordt de gemeenschappelijke infrastructuur beheerd

3.B.1 Beheren van de toegang

Deze hoofding werd verder onderverdeeld en uitgewerkt in volgende delen:

- Definitie van rollen en verantwoordelijkheden
- Definitie van acties

3.B.1.a Definitie van rollen en verantwoordelijkheden

[Idem als in de korte termijn visie.](#)

3.B.1.b Definitie van acties

3.B.1.b.1 GEBRUIKERSBEHEER

Om ervoor te zorgen dat bovengenoemde rollen hun functie kunnen vervullen moeten deze rollen ingevuld worden door fysieke personen en gecreëerd worden in een applicatie.

- **Upload-toegang van groep, gebruiker en/of applicatie instellen, wijzigen en verwijderen - inclusief ontsluiting van data - (i.e. Wie mag upload gebruiken en waarvoor?)**

Doelstelling:

Elke data laag krijgt alle rollen toegewezen.

Het [proces van de toewijzing](#) is het zelfde als in de korte termijn visie.

Het proces vindt echter plaats in elk knooppunt d.w.z. elk knooppunt bepaalt zelf hoe dit wordt gedaan. Overleg tussen de vertegenwoordigers van de knooppunten kan als gevolg hebben dat applicaties of oplossingen voor meerdere knooppunten bruikbaar zijn.

Elk knooppunt wordt geacht klaar te zijn met de uitvoering van dit proces wanneer het als knooppunt gaat fungeren.

- **Download-toegang van de groep, gebruiker en applicatie instellen, wijzigen en verwijderen**

Alle knooppunten moeten voorzien zijn van (open) webservices die door alle partners kunnen aangesproken worden voor hun eigen toepassingen. Het instellen van de download toegang gebeurt in het knooppunt.

De huidige downloadmogelijkheden voor de individuele gebruikers moet minstens behouden blijven.

- **Beheer van de rollen – aanmaken van gebruikers met rollen binnen de toepassing en voor bepaalde datalagen**

Doelstelling:

De verschillende rollen worden gecreëerd in een applicatie en toegewezen aan de personen die zijn gedefinieerd. De applicatie doet een identificatie en verleent toegang tot MercatorNet.

Iedere partner (huidige of toekomstige) wordt wel geacht de centrale authenticatie te gebruiken (vb ACM die nog moet bewijzen dat het dit aankan) zodat gebruikers via deze centrale toepassing in een keer toegang hebben tot de data die in de knooppunten zitten (zonder dat ze daar ook nog eens apart moeten inloggen).

De rol van beheerder van de centrale authenticatie wordt altemeer overgenomen door de andere beleidsdomeinen. Dit heeft als onmiskenbaar voordeel dat hiervoor geen extra personeel of centrale cel moet gecreëerd worden.

Het beheer van de specifieke rollen in elk knooppunt speelt zich af op het niveau van het knooppunt en wordt ook daar door een lokale beheerder beheert.

Elk knooppunt wordt geacht klaar te zijn met de uitvoering van dit proces wanneer het als knooppunt gaat fungeren.

3.B.1.b.2 DATABEHEER

- **Upload en download registreren en beperkingen toepassen: welke gebruikers, welke data, hoeveelheid**

In de lange termijn visie beslist elke partner hoe en of ze dataverkeer registreren. De toegangsrechten en beperkingen tot de knooppunten worden lokaal ingesteld.

- **Fysische data upload en download op gebruikers en data. Gebruiksvoorwaarden vastleggen: ter ondersteuning van interne processen? Gebruik door externen voor bepaalde opdrachten?**

Doelstelling:

Het fysisch opladen en afladen van data en metadata. Meer specifiek: opladen van gegevens in een knooppunt - fysische transfer van geodata en metadata vanuit de (publicatie)omgeving van een knooppunt (gerechtigde dataleverancier) naar een ander knooppunt.

Het vaststellen van de gebruiksvoorwaarden wordt gedaan door GIS-Vlaanderen

De upload gebeurt via uploadmogelijkheden van de betreffende applicatie/databank volgens de afgesproken frequentie (zie kwaliteit naar tijd).

De huidige downloadmogelijkheden blijven minstens behouden. Indien er beperkingen zijn moeten die gecommuniceerd worden aan de andere partners. Indien die beperkingen te groot zijn moeten

partners onder elkaar eventueel met de anderen een oplossing zoeken evt. mits sharing van bestaande oplossingen of ontwikkeling van nieuwe oplossingen (zie ook infrastructuur).

Elk partner wordt geacht in de metadata aan te geven wat de verschillende mogelijkheden van download zijn.

Elk knooppunt wordt geacht klaar te zijn met de uitvoering van dit proces wanneer het als knooppunt gaat fungeren.

- **Beheer van de structuren van aanbod in een catalogoog (index) – datasets en services**

Doelstelling:

- zorgen dat gebruikers op een efficiënte manier de gewenste gegevens kunnen raadplegen
- zorgen dat de tools die worden aangeboden deze efficiëntie voorzien
- zorgen dat de index voldoet aan de vigerende regelgeving

Het aanbod dat gecreëerd werd in de korte termijn visie moet uitgebouwd worden zodat de behoeften van vragers en producenten gedekt zijn met minstens het aanbod dat vereist is door de INSPIRE-richtlijn. Dit betekent dat geleidelijk aan de bestaande structuren zullen aangepast en omgebouwd worden wanneer het opportuun is vanuit het oogpunt van de aanbieder of noodzakelijk vanuit het oogpunt van de vraagzijde (kosten/baten). De uiterlijke deadline voor de implementatie zal bepaald worden in functie van de INSPIRE richtlijn.

De centrale index van alle knooppunten wordt bij AGIV ondergebracht. Via het aanspreken van een webservice van AGIV kan informatie gevonden worden die zich in een van de knooppunten bevindt (evt tussenstadium noodzakelijk). In overleg met AGIV moet verder gedetailleerd worden hoe de conversie van de huidige MercatorNet index naar de SPIDI index dient te gebeuren en welke aanpassingen nodig zijn.

Het gedetailleerde overzicht van het aanbod (data en metadata) bevindt zich in elk knooppunt. Technisch moet onderzocht worden hoe een dynamische koppeling verder tot stand kan gebracht kan worden.

Elke databeheerder van een bepaald thema is verantwoordelijk voor het garanderen van kwaliteit van data en metadata zodat aanbod (structuur en data) actueel kan blijven.

De beheerder van een knooppunt waarin thema's geclusterd worden aangeboden functioneert in opdracht van databeheerders en houdt ermee contact om gecoördineerd beheer te realiseren.

- **Ontsluiten (inclusief voorzien hardware, netwerk, eventueel mirroring), versiebeheer (eventueel historische lagen voorzien), documenteren (catalogoog, metadata)**

Doelstelling:

Versie onafhankelijke ontsluiting van de data en de metadata

Maximaal klantgericht en conform de principes van actieve openbaarheid van bestuur en de INSPIRE richtlijn moet informatie worden aangeboden met voldoende duiding en randinformatie. Dit gebeurt in elk knooppunt via toepassing onafhankelijke services die door elk knooppunt zelf beheerd worden.

3.B.2 Garanderen van kwaliteit van data en metadata

Doelstelling:

Alleen de data die voldoen aan de kwaliteitsvereisten mogen/kunnen via de scripts opgeladen worden.

3.B.2.a Kwaliteit naar de inhoud

De [principes van de korte termijn visie](#) zijn hier onverminderd van toepassing tenzij uit de praktijk zou blijken dat aanpassingen nodig zijn.

Actie:

RWO en AGIV zullen in het vierde kwartaal van 2007 een tekst voorbereiden op basis van hetgeen de nieuwe INSPIRE richtlijn voorschrijft. In deze tekst zullen de minimum normen verder beschreven worden en zal laag per laag gedefinieerd worden wat haalbaar is. Daarna wordt met alle andere partners een overleg belegd.

3.B.2.b Kwaliteit naar de tijd

De [principes van de korte termijn visie](#) zijn hier onverminderd van toepassing tenzij uit de praktijk zou blijken dat aanpassingen nodig zijn.

3.B.2.c Kwaliteit naar de vorm

Doelstelling:

Maximaliseren van openheid en uitwisselbaarheid.

3.B.2.c.1 AFSPRAKEN MAKEN ROND DATASTRUCTUREN (TECHNISCHE EN DATABANKMODEL) – MAXIMALE OPENHEID EN UITWISSELBAARHEID

In de lange termijn visie moeten de partners productspecificaties aanmaken waarin beschreven wordt welke velden en welke service geleverd worden per datalaag. Elk knooppunt bepaalt zelf welke uitwisselingsformaten er worden aangemaakt en hoeveel. Uiteraard kunnen de partners afspraken maken over het gezamenlijk ontwikkelen van webservices.

Indien een volgende versie van een service wordt aangemaakt moet de hoofdverantwoordelijke dit tijdig aan de voorzitter van MercatorNet communiceren vooraleer die wordt doorgevoerd. Bij voorkeur wordt dit gecommuniceerd wanneer de beslissing wordt genomen.

De voorzitter kan dan tijdig de afnemers verwittigen via een communicatie op de website. De oude versies van de diensten moeten nog gedurende 2 jaar aangeboden worden, tenzij iets anders zou opgelegd worden door de INSPIRE richtlijn.

Afspraken met afnemers van datalagen kunnen best gedocumenteerd worden om latere misverstanden en problemen te vermijden.

3.B.2.c.2 VOLDOEN AAN BEHOEFTE VAN VERSCHILLENDE TYPES GEBRUIKERS (LEKEN VERSUS SPECIALISTEN, GEBRUIKERS MET VERSCHILLENDE SOFTWARE VOOR GIS- TOEPASSINGEN: HOE OPEN MOET MERCATOR ZIJN)

Idem als het vorige punt.

3.B.3 Financiering

Idem als in de Korte Termijnvisie is opgenomen.

3.B.4 Bewaking

3.B.4.a Bewaken van de gemaakte afspraken

3.B.4.a.1 CONTROLEREN VAN NAKOMING VAN ENGAGEMENTEN IN VERBAND MET KWALITEIT EN ACTUALITEIT VAN DE GEGEVENS

Idem als in de korte termijn visie. Het protocol is extra drukingsmiddel om tot controle te motiveren en fouten zo snel mogelijk recht te zetten.

3.B.4.a.2 CONTROLE OVER OPLOSSEN VAN FOUTMELDINGEN

Idem als in de korte termijn visie. Het protocol is extra drukingsmiddel om tot controle te motiveren en fouten zo snel mogelijk recht te zetten.

3.B.4.a.3 CONTROLE OP DE KWALITEIT

Idem als in de korte termijn visie. Het protocol is extra drukingsmiddel om tot controle te motiveren en fouten zo snel mogelijk recht te zetten.

3.B.4.a.4 MOGELIJKE PROBLEMEN (KWALITEITSVERLIES, DATAVERLIES) BIJ CONVERSIES ONDERZOEKEN EN OPLOSSINGEN AANBIEDEN – DATACONVERSIES DOCUMENTEREN

Idem als in de korte termijn visie.

Zo snel mogelijk moet voorzien zijn dat informatie wordt aangeboden via open standaarden.

3.B.4.a.5 BEWAKEN DAT DE WERKGROEP CONFORM DE AFSPRAKEN VAN GIS-VLAANDEREN BLIJFT EN INPUT LEVEREN TEN BEHOEVE VAN GIS-VLAANDEREN

In het protocol moet opgenomen worden dat er afstemming moet zijn met AGIV. Via actieve participatie van AGIV wordt bewaakt dat de activiteiten van MercatorNet conform de afspraken van GIS-Vlaanderen blijven.

"Nieuws" i.v.m. MercatorNet kan via de website van AGIV worden gemeld of via een link op de website van AGIV naar de website van MercatorNet.

De voorzitter van MercatorNet zorgt voor een uniforme informatieverlening naar de verschillende beleidsdomeinen i.e. hij is verantwoordelijk voor communicatie en promotie.

3.B.4.b Bewaken van de evolutie

3.B.4.b.1 OPVOLGEN VAN GEMEENSCHAPPELIJK EVOLUTIES

Het opvolgen van gemeenschappelijke evoluties zal worden vertaald in projecten en de jaarlijkse begroting. Er moet een vergaderfrequentie worden afgesproken en voorzien worden in ad hoc overleg waar nodig.

3.B.4.b.2 REACTIE OP VRAAG NAAR UITBREIDING VAN DE INFORMATIE

Hoe wordt gereageerd op een vraag naar nieuwe data, attributen, verfijningen, legendes enz. wordt bekeken op een case by case basis rekening houdend met de kosten en de baten.

3.B.4.b.3 ONTWIKKELING VAN ONDERSTEUNENDE EN AFGELEIDE PROCESSEN

Data zijn werkinstrumenten. Workflow kan groeien van "rekening houden met elkaars beleidsdomein" tot meer geïntegreerde beleidsdomeinoverschrijdende workflow. Ieder knooppunt wordt geacht de eigen bedrijfsprocessen in kaart te brengen en te documenteren op het ogenblik dat het een knooppunt wordt.

3.B.4.b.4 MOGELIJKE DATA-AANBIEDERS ZOEKEN EN AFSPRAKEN MAKEN OM TOE TE TREDEN

Bijkomende datalagen moeten aan de vereisten opgesteld door MercatorNet voldoen om opgenomen te worden in de index. Klanten die de data in de knooppunten willen gebruiken in applicaties moeten toetreden tot het protocol en aan de voorwaarden voldoen.

Andere data kunnen opgenomen worden omdat ze interessant zijn maar worden niet toegelaten tot de index.

In overleg wordt nagegaan of reeds bestaande technologie kan geshared worden of gebouwd met gezamenlijke fondsen.

samenwerkingsprotocol_GDIMercatorNet_Bijlage2.doc

Beslissingen in dit kader worden genomen door de stuurgroep.

3.B.4.c Beheer infrastructuur

3.B.4.c.1 GEBRUIK VAN PERFORMANTE INFRASTRUCTUUR (SERVERS, SCHIJVEN, BANDBREEDTE) EN ONDERLIGGENDE SYSTEMEN (DBMS) EN METHODEN (WEBSERVICES)

Elke partner is zelf verantwoordelijk voor zijn infrastructuur en wordt geacht de nodige maatregelen te nemen en de processen te definiëren die ervoor zorgen dat deze infrastructuur, onderliggende systemen en methoden performant zijn en blijven. Partners communiceren deze maatregelen aan elkaar. Het is niet de bedoeling dat elke partner overal permanente meetsystemen moet installeren. Wel moet de prestatie gemonitord worden en de behoeften opgevolgd worden.

Een architectuurstudie ligt best aan de basis van investeringsprogramma voor uitbouw infrastructuur en concept van de knooppunten.

De doelstellingen van de samenwerking in termen van infrastructuur zijn de volgende: prestatie maximaliseren - kosten minimaliseren –know-how hergebruiken.

Partners worden geacht aandacht te hebben voor het spanningsveld tussen interne productieomgeving en publicatieomgeving.

Het protocol mag niet gebruikt worden om investeringen of SLA's op te leggen.

3.B.4.c.2 PRO-ACTIEF MAATREGELEN NEMEN OM DE INFRASTRUCTUUR OP PEIL TE HOUDEN

Elke partner wordt geacht de nodige investering te doen om bij te blijven met de technologie en te beantwoorden aan de evoluerende noden.

Indien bijkomende maatregelen nodig zijn omwille van toenemende of veranderde nood van een vragende partij, worden partijen geacht te onderhandelen over de mogelijkheden en eventuele bijdrage aan de prijs. Indien andere partners dezelfde behoefte hebben kan dit opgenomen worden als project in de begroting.

3.B.4.c.3 SECURITY

Partners worden geacht minimum regels vast te stellen en te implementeren in termen van toegang, authenticatie en beveiliging tegen inbrekers zonder afbreuk te doen aan de werkbaarheid en de prestatie en controles te doen op respecteren van vereisten.

Dit is een permanent aandachtspunt voor alle partners.

Actie van de stuurgroep:

Goedkeuren van aanpak. Werkgroep opdracht geven om deze aanpak mee op te nemen in het protocol waarvan sprake is onder de hoofding financiering korte termijn.

* * * * *

Bijlage 3: inventaris van de huidige infrastructuur
--

IT-patrimonium MERCATOR

Het totale Mercator-systeem omvat volgende elementen:

- De Mercator 2.0
- De MercatorNet omgeving
- Een portaalsite (mercator.woonnet.be – mercator2.vlaanderen.be)

Mercator 2.0 is de originele databank waarin alle oorspronkelijke lagen bevinden. Deze wordt niet meer aangepast (met uitzondering een 1-malige upload van de orthofotos op de s110299).

MercatorNet is de nieuwe omgeving waar elk beleidsdomein zijn eigen databank heeft waar zij zelf kunnen in uploaden. Deze uploads worden dan door EDS-Telindus gekopieerd naar hun respectievelijke productieomgevingen waar zij dan bereikbaar zijn via een zogenaamde wegwijzer.

De databanken uit de productie omgeving van worden geraadpleegd door de Mercator Viewer en door de bedrijfstoepassingen DOV, ADA en BREDERO.

Op de portaalsite zullen volgende componenten aanwezig en raadpleegbaar zijn:

- Metadata explorer (mogelijkheid om de databank te doorzoeken via de metadata)
- Mercator Viewer (online viewer om de datalagen in Mercator te bekijken)
- ArcGIS legende bestanden (mogelijkheid om de layerfiles te downloaden)
- Geolocator (tool om adressen snel te zoeken, op kaart en in een Excel tabel)

De op dit ogenblik operationeel zijnde IT-componenten zijn (bron CMDB2):

Servers:

- S110295 (Staging MercatorNet)
- S110296 (Productie MercatorNet)
- S110299 (Productie MercatorNet)

Databanksoftware:

- ORACLE 10GR1 Database (databasesoftware)
- Arc SDE V9 SP2 (Spatial Database Engine)

Software voor web- en application server

- Apache web-server V1.3.26 (webserver)
- Jakarta Tomcat V3.2.3 (Servlet Engine)
- Arc Internet Map Server V9.0.SP2 (internet Map Server)

Databanken:

Server	DB	Beschrijving
S110295	MVLG-Mercatod-V9	Staging Mercator 2.0
S110296	MVLG-Mercatoa-V9	Productie Mercator 2.0
S110299	MVLG-Mercatop-V9	Productie Mercator 2.0
S110295	MVLG-MERDAR-d	Staging MercatorNet voor beleidsdomein DAR
S110295	MVLG-MERLNE-d	Staging MercatorNet voor beleidsdomein LNE
S110295	MVLG-MERMOW-d	Staging MercatorNet voor beleidsdomein MOW
S110295	MVLG-MERRWO-d	Staging MercatorNet voor beleidsdomein RWO
S110296	MVLG-MERDAR-a	Productie MercatorNet voor beleidsdomein DAR
S110296	MVLG-MERLNE-A	Productie MercatorNet voor beleidsdomein LNE
S110296	MVLG-MERMOW-a	Productie MercatorNet voor beleidsdomein MOW
S110296	MVLG-MERRWO-a	Productie MercatorNet voor beleidsdomein RWO
S110299	MVLG-MERDAR-p	Productie MercatorNet voor beleidsdomein DAR
S110299	MVLG-MERLNE-p	Productie MercatorNet voor beleidsdomein LNE
S110299	MVLG-MERMOW-p	Productie MercatorNet voor beleidsdomein MOW
S110299	MVLG-MERRWO-p	Productie MercatorNet voor beleidsdomein RWO

De documentatie over al deze systemen is momenteel gedeeltelijk beschikbaar op DIAPASON en zal hier in de toekomst volledig beschikbaar worden. Ook zal deze documentatie op een DMS-systeem toegankelijk worden gemaakt.

Bijlage 4: verantwoordelijke uploaders en taakverdeling voor beheer van de datalagen

Bijlage 4 : Lijst van geodatalagen per categorie

Categorie: 1 - Eigen thema's

<i>Naam van het thema</i>	<i>Beleidsdomein</i>
Beschermingszones Oppervlaktewater	LNE
Beschermingszones van grondwaterwinning	LNE
Biologische Waarderingskaart	LNE
Bodemassociaties	LNE
Bodemkaart	LNE
Boringen	LNE
Boskartering	LNE
Bosleeftijd	LNE
Bosreservaten	LNE
Deelbekkens	LNE
DHM - Digitaal Hoogte Model	LNE
Duinendecreet	LNE
Ecologische Impuls Gebieden	LNE
Erosiegevoelige gebieden (watertoets)	LNE
Erosiekaart	LNE
Gebieden botanisch beheer (beheersovereenkomsten)	LNE
Grondwaterlichamen	LNE
Grondwatermeetnet	LNE
Grondwaterstromingsgevoelige gebieden (Watertoets)	LNE
Grondwatersystemen	LNE
Habitatrichtlijngebieden	LNE
Hellingenkaart (Watertoets)	LNE
Historisch Bos	LNE
Infiltratiegevoelige bodems (Watertoets)	LNE
Isohypsen Basis Formatie	LNE
Isohypsen tertiair	LNE
Isopachen kwartaair	LNE
Kwetsbaarheidszones Grondwater	LNE
Landbouwgebruikspercelen	LNE
Landbouwstreken	LNE
Landinrichtingsprojecten	LNE
Limnigrafen	LNE
Lozingspunten bedrijven	LNE
MAP	LNE
Meetnet Lucht	LNE
Meetnet Oppervlaktewaterkwaliteit Vlaams Gewest (m.i.v. MAP-	LNE
Meetnet Oppervlaktewaterkwantiteit Vlaams Gewest	LNE
Meetpunten Oppervlaktewater	LNE
Milieuvergunningen	LNE
MOG – GeModelleerde Overstromings Gebieden	LNE
Natuurinrichtingsprojecten	LNE
Natuurreservaten	LNE
NOG – van Nature Overstroombare Gebieden	LNE
Overstromingsgevoelige Gebieden (Watertoets)	LNE
PNV - Potentieel Natuurlijke Vegetatie	LNE
Polders en wateringen	LNE
Quartairkartering	LNE
RAMSARgebieden	LNE
Recht van Voorkoop Natuurreservaten	LNE
Recht van Voorkoop Ruilverkaveling	LNE
Regionale Landschappen	LNE
Risicozones voor overstroming	LNE
Rivierbekkens	LNE
ROG – Recent Overstroomde Gebieden	LNE
Ruilverkavelingsprojecten	LNE

Stroomgebieden	LNE
Stroomgebiedsdistricten	LNE
Tertiairkartering	LNE
VEN-gebieden (Vlaams Ecologisch Netwerk)	LNE
VGM - VerzakkingsGebieden Mijnen	LNE
VHA -Vlaamse Hydrografische Atlas	LNE
Vogelrichtlijngebieden	LNE
Waterbodemeetnet (Waterbodemkwaliteit)	LNE
Wateringen	LNE
Waterkwaliteitsdoelstellingen	LNE
Waterlopen Aslijnen	LNE
Weidevogelgebieden (beheersovereenkomsten)	LNE
Gewestwegen	MOW
Sonderingen	MOW
Ankerplaats	RWO
Bebouwde Zones	RWO
Beschermde archeologische sites	RWO
Beschermde Landschappen	RWO
Beschermde Monumenten	RWO
BPA - Bijzondere Plannen van Aanleg	RWO
Geïnterpreteerd bouwkundig erfgoed	RWO
Gewestplan	RWO
Grote Structuren	RWO
Landschapsatlas	RWO
Lintbebouwing	RWO
Recht van Voorkoop Ruimtelijke Ordening	RWO
Recht van Voorkoop Woningbouw	RWO
Ruimtelijke uitvoeringsplannen (gewestelijke)	RWO
Traditionele Landschappen	RWO
Woningbouw- en Woonvernieuwingsgebieden	RWO

Categorie: 2 - Thema's van AGIV of van derden, verdeeld door AGIV

<i>Naam van het thema</i>	<i>Beleidsdomein</i>
Bodemgebruik (Corine)	LNE
CORINE landcover	LNE
CRAB - Centraal Referentieadressen Bestand	LNE
Digitaal Terrein Model	LNE
IKONOS satellietbeelden	LNE
Kaartbladen NGI	LNE
Topografische Kaart	LNE
Winterbed (watertoets)	LNE
Arrondissement (Multinet)	MOW
Bebouwde Kern (Multinet)	MOW
Bodembedekking (Multinet)	MOW
Bodemgebruik (Multinet)	MOW
Deelgemeenten (Multinet)	MOW
Ferries (Multinet)	MOW
Fusiegemeenten (Multinet)	MOW
Interessante Puntlokaties (Multinet)	MOW
Landsat	MOW
Navstreet Native	MOW
Navstreet Transportnetwerk	MOW
Parken	MOW
Postcodezones (Multinet)	MOW
Provincies (Multinet)	MOW
Skeletbestand Multinet	MOW
Skeletbestand StreetNet	MOW
Snelwegaansluitingen (Multinet)	MOW
Spoorwegen	MOW

Statistische Sectoren	MOW
Statistische Sectoren (Multinet)	MOW
Straten (Multinet)	MOW
Structuren Lijn (Multinet)	MOW
Structuren Punt (Multinet)	MOW
Structuren Vlak (Multinet)	MOW
Vlaanderen (Multinet)	MOW
Wateroppervlakken (Multinet)	MOW
Woonkernen (Multinet)	MOW
Arrondissementen ReferentieBestand	RWO
Bodembedekking (Landsat)	RWO
CADMAP	RWO
Gemeenten ReferentieBestand	RWO
GRBgis - Grootchalig Referentie Bestand	RWO
KADSCAN	RWO
KADVEC	RWO
Meetkundige referentiepunten (NGI)	RWO
Orthofoto	RWO
Provincies ReferentieBestand	RWO
UTM-Rooster	RWO
Vlaanderen ReferentieBestand	RWO

Categorie: 3 - Thema's van derden, niet verdeeld door AGIV

<i>Naam van het thema</i>	<i>Beleidsdomein</i>
Atlassen van de onbevaarbare waterlopen	LNE
Geocodering	LNE
Rioleringsnetwerk (gemeentelijk en gewestelijk)	LNE
Atlassen van de buurt- en voetwegen	MOW
Bedrijfspercelen POM's	MOW
Hoogspanningsleidingen	MOW
Recht van voorkoop Havendecreet	MOW
Straatzoeker	MOW
Bedrijventerreinen	RWO
LKK - Landschaps Kenmerken Kaart	RWO
Rooster	RWO
Ruimtelijke uitvoeringsplannen (gemeentelijke)	RWO
Ruimtelijke uitvoeringsplannen (provinciale)	RWO